

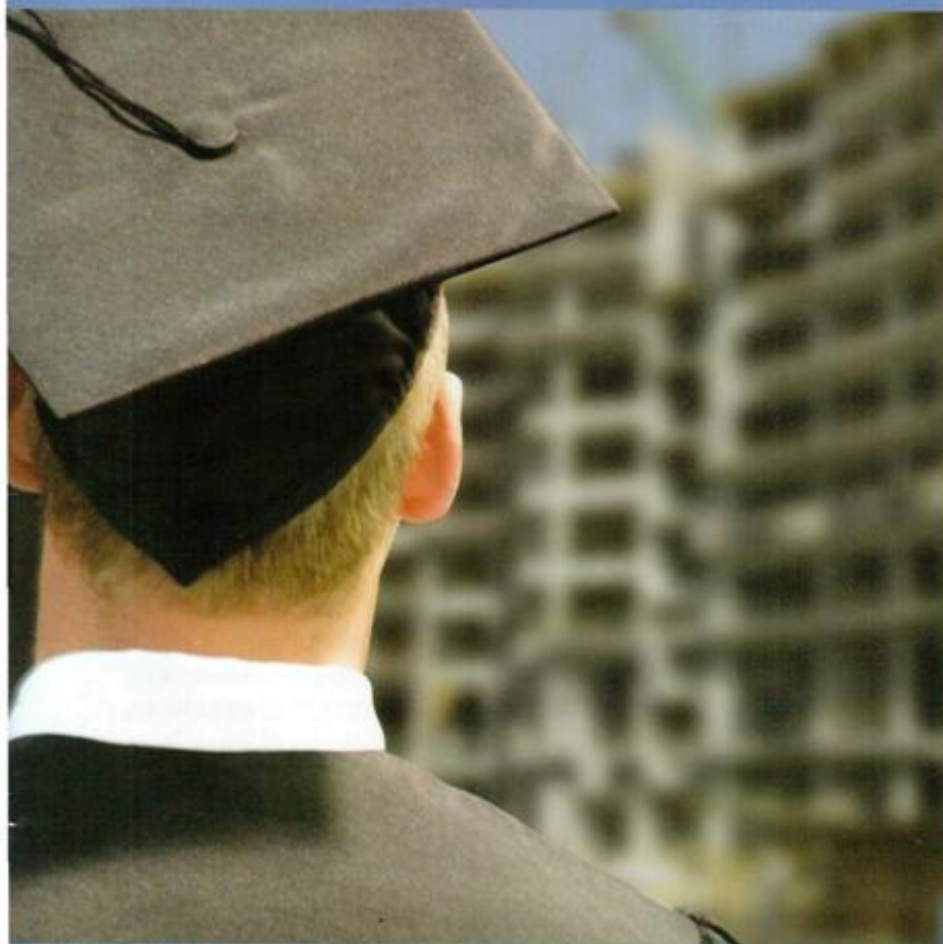
ОФІЦІЙНЕ ВИДАННЯ

ВІСНИК

Держархбудінспекції України

СПЕЦІАЛЬНИЙ ВИПУСК

Саморегулювні організації
як механізм підвищення
якості робіт (послуг)
у будівництві с.3

Практичні поради
щодо підготовки
та проходження
професійної атестації с.17

Зміна №8 до розділу 1
«Керівники, професіонали,
фахівці» Випуску 64
«Будівельні, монтажні
та ремонтно-будівельні
роботи» Довідника
кваліфікаційних
характеристик професій
працівників с.29

**АТЕСТАЦІЯ
ВІДПОВІДАЛЬНИХ
ВИКОНАВЦІВ У БУДІВНИЦТВІ**

Вісник Держархбудінспекції України

Видається з липня 2007 року один раз на два місяці

Свідоцтво про державну реєстрацію
серії КВ № 12922-1806Р від 20.07.2007 р.

Головний редактор

А.Ф. Григор

Редакційна колегія:

О. Г. Туній, Н. Б. Чекомасова, С. В. Шевченко,
Д. Б. Барбарчук, Ю. М. Васильченко,
О. Г. Курчин, І. М. Солоннікова, В. В. Володько

Адреса редакції:

01133, м.Київ-133, бульвар Лесі Українки, 26
www.visnykdabi.gov.ua

Контактний телефон: 044 291 69 05

Видавець:

Державне підприємство «Укрархбудінформ»
03037, м.Київ-37,
вул. М. Кривоноса, 2-А,
тел. (044) 249-36-62

Свідоцтво про внесення
суб'єкта видавничої справи
до державного реєстру видавців
ДК № 690 від 27.11.2001 р.

Віддруковано:

ТОВ «Лазурит-Поліграф»
04080, м. Київ,
вул. Костянтинівська, 73
тел. (044) 417-21-70

Формат 84x108 1/16

Друк офсетний. Папір офсетний.

Зам. №3. Наклад: 2000 прим.

Підписано до друку 10.11.2015

© Державна архітектурно-будівельна
інспекція України, 2015

ЗМІСТ

ВСТУПНЕ СЛОВО 2

САМОРЕГУЛІВНІ ОРГАНІЗАЦІЇ
ЯК МЕХАНІЗМ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ РОБІТ
(ПОСЛУГ) У БУДІВНИЦТВІ 3

РОЛЬ ІНСТИТУТІВ ПРОФЕСІЙНОГО
САМОВРЯДУВАННЯ В РОЗВИТКУ СИСТЕМИ
ТЕХНІЧНОГО РЕГУЛЮВАННЯ У БУДІВНИЦТВІ 11

ПРОФЕСІЙНА АТЕСТАЦІЯ ФАХІВЦІВ 15
Нормативно-правове підґрунтя
професійної атестації 15
Практичні поради щодо підготовки та проходження
професійної атестації 17
Відповідальність сертифікованих фахівців 19

САМОРЕГУЛЮВАННЯ У БУДІВНИЦТВІ 21
Організаційно-правові засади функціонування
саморегульованих організацій у сфері архітектурної
діяльності в Україні 21

ІНФОРМАЦІЯ ПРО САМОРЕГУЛІВНІ ОРГАНІЗАЦІЇ 22

ЗМІНА № 8 ДО РОЗДІЛУ 1
«КЕРІВНИКИ, ПРОФЕСІОНАЛИ, ФАХІВЦІ»
Випуску 64 «Будівельні, монтажні та ремонтно-
будівельні роботи» Довідника кваліфікаційних
характеристик професій працівників 29

Предплата «Вісника Держархбудінспекції
України» на 2016 рік здійснюється
через ДП «Преса».

ПЕРЕДПЛАТНИЙ ІНДЕКС: 99577

Вступне слово

До Вашої уваги спеціальний випуск Вісника Держархбудінспекції, присвячений питанням атестації **відповідальних виконавців** у будівництві.

Ідея такого випуску народилася в результаті численних і не простих дискусій на тему відповідальності у будівництві. Це питання знаходиться у п'ятикутнику учасників будівельного процесу: замовник – місцевий орган містобудування та архітектури – проектувальник (експертна організація) – підрядник – орган держархбудконтролю.

Для досить значної частини суспільства, у тому числі й фахівців у сфері будівництва, – відповідь, на перший погляд, очевидна: повну відповідальність за об'єкт будівництва, включаючи прийняті проектні рішення і їх реалізацію, несуть органи держархбудконтролю. Але навіть побіжного погляду на процес організації будівельного виробництва достатньо, щоб впевнитися у помилковості таких висновків.

Передусім, відповідальність у будівництві загалом потрібно розмежовувати на відповідальність за дотримання організаційно-правового порядку будівництва і відповідальність за об'єкт у технічному плані – надійність, безпеку, відповідність законодавству, містобудівній документації і державним будівельним нормам.

Основне завдання органів держархбудконтролю – забезпечити дотримання учасниками будівництва встановленого організаційно-правового порядку виконання підготовчих і будівельних робіт. Тобто, у визначений законодавством спосіб у залежності від категорії складності об'єкта дозволити (або не дозволити) замовнику разом з під-

рядником приступити до виконання будівельних робіт. Або припинити будівельні роботи, які виконуються без набуття права на їх виконання. Для цього в органів держархбудконтролю є арсенал відповідних прав і повноважень. Цю сферу можна було б віднести до стовідсоткової зони їх відповідальності, якби не запроваджений декларативний принцип набуття права на виконання будівельних робіт, який за належного вміння може перетворити цей процес на «справу техніки». За умов акуратного і коректного заповнення декларативних документів органам держархбудконтролю залишається лише внести їх до відповідного реєстру.

Так само і при прийнятті об'єктів в експлуатацію.

Тому до повної відповідальності органів держархбудконтролю за дотримання організаційно-правового порядку виконання підготовчих і будівельних робіт можна віднести лише близько тисячі об'єктів 4-5 категорії, на які щорічно видаються дозволи на виконання будівельних робіт і сертифікати щодо відповідності закінчених будівництвом об'єктів проектній документації.

Комплексний аналіз чинного містобудівного законодавства доводить, що справжню і реальну відповідальність за об'єкт будівництва у технічному плані несуть саме ті атестовані виконавці, які і законом, і рішенням Уряду визначені **відповідальними виконавцями**. Насамперед, це проектувальники, експерти та інженери технічного нагляду.

І для цього вони володіють всіма необхідними засобами і повноваженнями. У крайньому разі, якщо їх повноважень не вистачає або

вони ігноруються, інженер технічного нагляду, проектувальник чи експерт зобов'язані звернутися за допомогою до органів держархбудконтролю. Однак ще ніхто з них цією допомогою не скористався, тим самим повністю взявши відповідальність за об'єкт будівництва на себе.

З передачею повноважень з професійної атестації відповідальних виконавців саморегулювним організаціям питання відповідальності у будівництві все більше зосереджується у професійному середовищі. Тепер, в межах делегованих повноважень, це – відповідальність професіоналів перед суспільством, без будь-якого втручання держави.

Одним із перших і основних завдань органів держархбудконтролю під час проведення перевірки об'єктів будівництва є необхідність переконатися у належній організації та кваліфікованому здійсненні технічного та авторського нагляду. Якщо з цим порядок – то за об'єкт можна бути спокійним. Звідси і такий підвищений інтерес Держархбудінспекції до питань підготовки та атестації цих виконавців.

Сподіваємося, що матеріали, опубліковані у цьому спецвипуску, стануть у нагоді фахівцям у сфері будівництва. Більшість опублікованих матеріалів підготовлена на основі інформації, наданої саморегулювними організаціями у сфері архітектурної діяльності, експертами та науковцями у відповідній сфері правового регулювання.

Редакція також оперативно розгляне всі пропозиції щодо підготовки та публікації інших матеріалів, які становлять інтерес для відповідних категорій атестованих фахівців.

Саморегулівні організації як механізм підвищення якості робіт (послуг) у будівництві

О.М. Непомнящий, д-р наук з державного управління
О.В. Медведчук

Київ

Завданням державного регулювання у будівництві є реалізація конституційного права громадян на безпечне для життя і здоров'я довкілля шляхом забезпечення дотримання вимог щодо санітарно-епідеміологічного благополуччя, екології, охорони праці, енергозбереження, пожежної, техногенної, ядерної та радіаційної безпеки, міцності, надійності, необхідної довговічності будинків і споруд. Завданням держави є також формування правового поля, сприятливого для розвитку бізнесу, залучення та захисту інвестицій.

Традиційно допуск на ринок суб'єктів містобудування здійснюється шляхом ліцензування, яке в Україні врегульовано Законом України «Про архітектурну діяльність», постановою Кабінету Міністрів України від 05.12.2007 № 1396 «Про ліцензування господарської діяльності, пов'язаної із створенням об'єктів архітектури» та наказом Міністерства регіонального розвитку та будівництва України від 27.01.2009 № 47 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності у

будівництві, пов'язаної із створенням об'єктів архітектури».

Ліцензування встановлює вимоги до суб'єкта господарювання, у тому числі щодо кваліфікації працівників, обладнання, спеціальних лабораторій, інших технічних засобів. Ліцензію отримує юридична особа – підприємство або фізична особа – підприємець.

Аспект ліцензування будівельних робіт суміжний з питанням професійної атестації відповідальних виконавців окремих видів робіт (послуг), пов'язаних зі створенням об'єктів архітектури, яке і в правовій, і в практичній площині набуває все більшого значення.

Професійна атестація визначає особисту кваліфікацію фахівців. Кваліфікаційний сертифікат отримує фізична особа – відповідальний виконавець окремих видів робіт (послуг).

Практика західних країн свідчить, що саме професійна атестація вважається необхідною та ефективною вимогою сьогодення.

На цей час в Україні за напрямками професійної атестації ринок забезпечено необхідною кількістю

фахівців. Кваліфікаційні сертифікати отримали майже 27 тисяч спеціалістів¹.

При цьому загальною тенденцією останніх років є скорочення ліцензованих видів робіт з одночасним збільшенням кількості сертифікованих фахівців. Таким чином забезпечується персоніфікація відповідальності суб'єктів ринку.

Однак описані вище механізми є всього лише різними аспектами централізованого державного регулювання. У той же час досвід побудови влади у країнах Європи з деякого часу виявляє поступове запровадження і навіть перехід до принципу субсидіарності, який був сформульований Папою Римським Пієм XI ще у 1931 році.

Відповідно до цього принципу компетенція центральних органів державної влади повинна бути не основною та всеосяжною, а додатковою, допоміжною по відношенню до компетенції тих суб'єктів, органів та організацій, які здійснюють управління на нижчих рівнях, віддалених від центру та наближених до людей. Принцип субсидіарності не дозволяє сконцентрувати всі

1 Реєстр атестованих осіб // <http://asdev.com.ua/itn/list.php>

РИС. 1. МЕХАНІЗМИ ДОПУСКУ НА РИНОК СУБ'ЄКТІВ МІСТОБУДУВАННЯ В УКРАЇНІ

управлінські функції на верхніх ступенях державної влади та стимулює процеси децентралізації здійснення владних повноважень².

Одним із механізмів зменшення тиску централізації державного управління певною галуззю та його компенсації з метою забезпечення безпеки життя, здоров'я громадян, безпечного навколишнього середовища, впровадження та дотримання високих стандартів у господарській

діяльності та стандартів життя стала організація та поширення професійного саморегулювання.

Саморегулювання [self-adjustment, self-regulation] – це самостійне реагування об'єкта управління на зовнішні події (збурення), які порушують його нормальне функціонування. Саморегулювання досягається за допомогою зворотного зв'язку і здійснюється у формі самоналаштування та самоорганізації.

В економіці саморегулювання – це комплексне явище з особливою системою взаємовідносин господарюючих суб'єктів один з одним та з державою³.

У країнах, де усвідомлюється необхідність зменшення централізації державного управління у певних галузях професійної діяльності, а у членів професійних спільнот існує прагнення до самоорганізації і самоврядування, держави йдуть на

2 Слюсаревский Н. Самодетельное регулирование или профессиональное самоуправление // Зеркало недели: международный общественно-политический еженедельник. – 2010. – № 36. – С. 6.

3 Саморегулирование в Украине // www.sro.org.ua

створення юридичних осіб публічного права, наділяючи останніх правом здійснювати частину державних функцій (владних повноважень), які до утворення таких організацій належали до компетенції державних органів (переважно міністерств). Юридичні особи, що створюються в силу прямої вказівки про їх утворення у законі, та з наданням їм владних повноважень у певній сфері професійної діяльності є організаціями професійного самоврядування (ОПС)⁴.

Слід відзначити, що Україна засади саморегулювання в професійній діяльності почала запроваджувати в окремих галузях та сферах через іншу, ніж юридична особа публічного права, модель – саморегулювальної організації. **Саморегулювальні організації в Україні** діють як громадські об'єднання, створені на засадах професійної належності до однієї професії чи виду діяльності. Надання громадському об'єднанню статусу саморегулювальної організації відбувається на підставі рішення спеціально уповноваженого органу державної влади у відповідній сфері у разі його відповідності установленим вимогам.

Засади саморегулювання визначені у спеціальних законах, які є відмінними для кожної галузі чи виду діяльності.

Так, відповідно до Закону України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні» саморегулювальними організаціями оцінювачів є *всеукраїнські громадські організа-*

ції, що об'єднують фізичних осіб, які визнані оцінювачами в порядку, встановленому цим Законом, отримали свій статус відповідно до вимог цього Закону та здійснюють повноваження з *громадського регулювання* оціночної діяльності. Саморегулювальні організації оцінювачів є юридичними особами, які діють на засадах самоврядування і діяльність яких не має на меті отримання прибутку. Стаття 27 зазначеного закону встановлює критерії та порядок визнання статусу саморегулювальної організації оцінювачів.

Відповідно до Закону України «Про цінні папери та фондовий ринок» *об'єднання професійних учасників фондового ринку* набуває статусу саморегулювальної організації за певним видом професійної діяльності на фондовому ринку з дня надання йому такого статусу Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку. Порядок надання об'єднанню професійних учасників ринку цінних паперів статусу саморегулювальної організації та позбавлення його встановлюється Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку з урахуванням вимог цього Закону.

За відсутності загального закону про саморегулювальні організації в Україні склалася ситуація, коли можливо запровадження різних їх моделей у різних сферах (хоча, слід визнати, що у Верховній Раді України були зареєстровані законопроекти «Про саморегулювальні організації» та «Про професійні саморегулювальні та самовправні об'єднання»). За таких

умов доцільним є ознайомлення з практикою формування та розвитку механізму саморегулювання професійних спільнот в інших країнах.

Аналіз зарубіжного досвіду свідчить про те, що провідні країни світу активно запроваджують механізми професійного саморегулювання, що відповідає політиці децентралізації на всіх рівнях суспільного життя.

В країнах Європи діють організації професійного самоврядування інженерів-будівельників, архітекторів, дизайнерів, урбаністів, які у багатьох випадках мають назву палат. Наприклад, Баварська палата інженерів-будівельників та Баварська палата архітекторів, Берлінська палата архітекторів і будівельників, Польська палата інженерів будівництва, Палата архітекторів Польщі, Палата урбаністів Польщі тощо.

На такі організації покладено функції регулювання діяльності, пов'язаної зі створенням об'єктів будівництва, проведення професійної атестації архітекторів, інженерів – проектувальників, інженерів технічного нагляду та експертів, допуску на ринок цих категорій осіб тощо. Тобто організації професійного самоврядування наділені певним обсягом владних повноважень, які, зазвичай, входять до сфери монопольних повноважень держави.

Ілюстрацією того, що виконання функцій регулювання не обов'язково знаходиться в руках держави, є Нова Зеландія. Органом, що видає дозволи на будівництво і забезпечує інспекційні перевірки

4 Слюсаревский Н. Самодеятельное регулирование или профессиональное самоуправление // Зеркало недели: международный общественно-политический еженедельник. – 2010. – № 36. – С. 6.

в цій країні, може бути державна установа чи приватна особа, яка пройшла відповідну акредитацію в спеціальному підрозділі некомерційної саморегулювальної організації.

Іншим прикладом визнання соціального статусу саморегулювальних організацій є зміна ролей регулюючих і регульованих сторін. В одних випадках органи влади виконують регулюючу роль, в інших – виступають в ролі регульованих. Ілюстрацією цього феномена є процедура акредитації діяльності місцевих органів будівельного нагляду і контролю у США. В ролі регульованого є саме місцевий будівельний наглядово-контролюючий орган, який проходить процедуру акредитації, в той час як функції регулюючого, акредитуючого органу виконує недержавна організація – дочірнє підприємство Ради з міжнародних кодексів.

У Сполучених Штатах система регулювання є високорозвиненим саморегульованим організмом, де потреби в інструментах регулювання визначаються цілковито потребами учасників ринкових відносин: постачальників і споживачів. У взаємовідносинах з постачальниками держава виступає в ролі ділового партнера і одночасно в ролі агента споживача, що захищає суспільні інтереси. У цій ролі американські органи державного управління беруть участь у роботі національної системи технічного регулювання поряд з усіма іншими його суб'єктами, що є прикладом приватизації навіть найбільш консервативної складової управління – технічного регулювання.

Класичну модель саморегулювання будівельної галузі створено у Великобританії, де, за наявності досить детального загального за-

конодавства, велика роль належить саморегулювним структурам.

Яскравим прикладом саморегулювальної недержавної організації в цій країні є Національна Рада Домобудування Великобританії, до функцій якої віднесено встановлення стандартів будівництва нових об'єктів нерухомості й розгляд скарг від їхніх покупців. З метою задоволення скарг Рада організовує роботу щодо усунення недоліків і дефектів у житлових будинках. По суті споживач отримує додаткову підтримку, яка реалізується під керівництвом Ради. Рада встановлює стандарти у сфері будівництва. Стандарти розробляються комітетом, до якого входять представники споживачів, будівельних компаній та інших професійних організацій. Комітет враховує і вимоги, що містяться у будівельних нормах, правилах і стандартах Великобританії.

Систему саморегулювальних організацій Великобританії доповнює сукупність інших недержавних утворень, яким у процесі взаємодії з органами державної влади було делеговано такі повноваження: аналіз та координація діяльності підконтрольних організацій, удосконалення діяльності компаній-учасників, організація навчання персоналу та проведення процесу атестації й підвищення кваліфікації кадрів будівельної галузі, представлення інтересів галузі в органах влади, встановлення власних додаткових критеріїв і показників для компаній та організацій, що мають намір стати членом асоціації, присвоєння «Марки якості».

У Німеччині існує велика кількість організацій, які можна назвати саморегулювними. Одним із

видів таких організацій є Палати – об'єднання представників однієї професії, що функціонують на основі відповідного законодавства.

Палати як об'єднання за професійною ознакою існують для різних професій, які передбачають можливість ведення самостійної та/або незалежної діяльності, таких як юристи, лікарі, інженери, архітектори тощо.

У галузі будівництва, наприклад, діє Палата інженерів, яка об'єднує у своєму складі інженерів, інженерів-консультантів, уповноважених інженерів з будівельних проектів тощо.

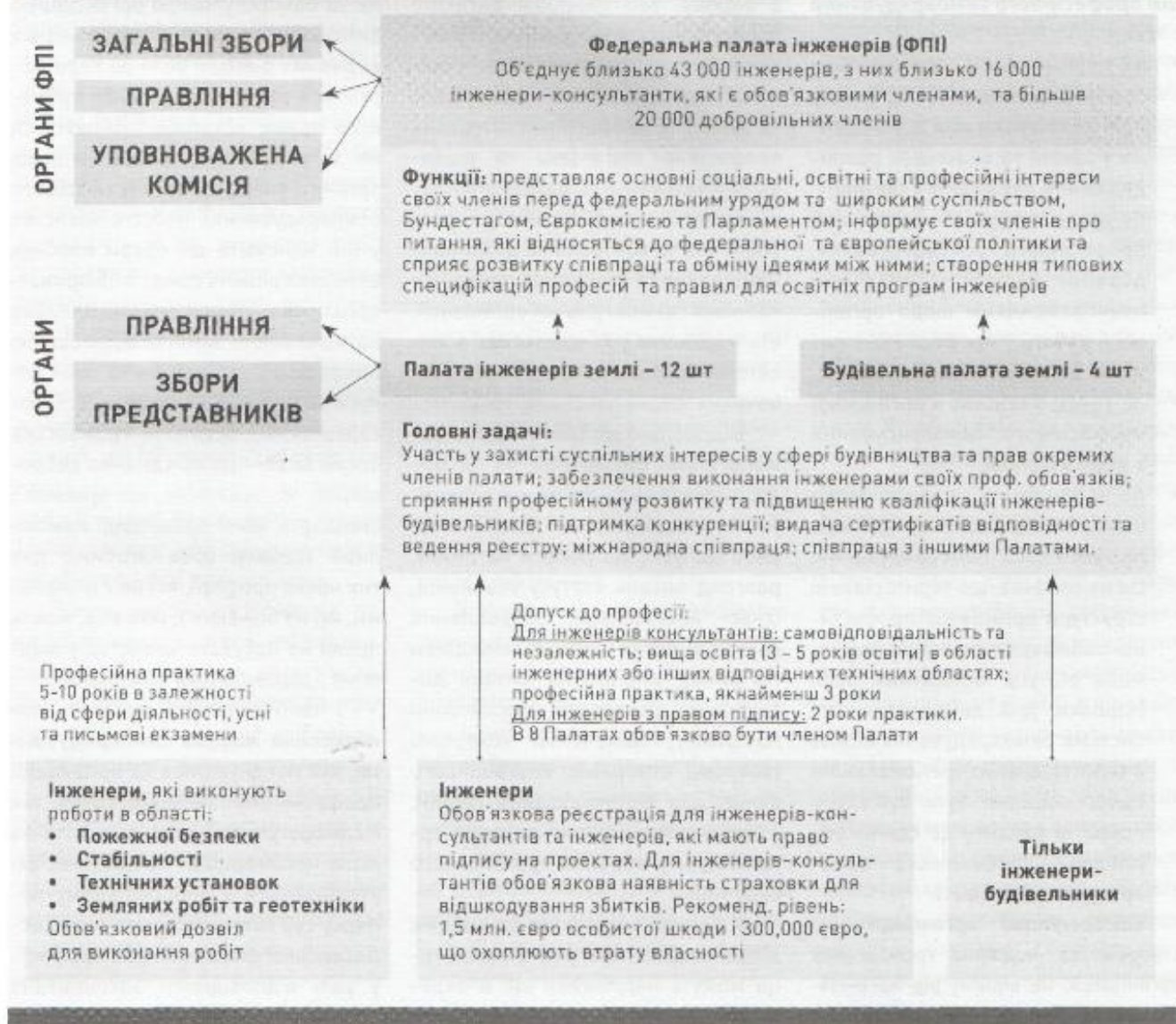
Членами Палати можуть бути фізичні та юридичні особи. Обов'язковими членами Палати інженерів є всі інженери-консультанти та інженери-проектувальники, що мають вноситися до реєстру. Добровільними членами палати можуть стати будь-які інженери після подачі клопотання, якщо вони проживають в даній федеральній землі або переважно в ній займаються своєю професійною діяльністю.

Згідно із Законом про створення Палати інженерів та Порядку професійної діяльності інженера-консультанта, їх відповідальність має бути застрахована. Правління Палати встановлює розмір мінімального покриття шкоди. Наприклад, в землі Гессен мінімальне покриття складає від 250 000 до 500 000 євро. Член Палати щорічно повинен надавати до Палати підтвердження про гарантійне страхування у встановленому розмірі.

Органи управління Палати інженерів включають загальні збори членів Палати, Правління та реєстраційну (уповноважену) комісію.

РИС. 2. СХЕМА ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОФЕСІЙНОГО САМОВРЯДУВАННЯ БУДІВЕЛЬНИКІВ НІМЕЧЧИНИ

З досвіду таких країн як Німеччина і Польща установлено⁵, що організації професійного самоврядування будівельників діють як «дру-

гий законодавець» у питаннях регламентації професійної діяльності та питаннях урядування всередині членів своєї професії. Саме такий

підхід відображає засади професійного саморегулювання і є відмінним від сутності та цілей створення саморегулювних організацій.

5 Закон «Про палату архітекторів та палату інженерів-будівельників Баварії» (<http://www.bayika.de/de/kammer/pdf/BauKaG2007.pdf>), Закон «Про берлінську архітектурно-будівельну палату» (http://www.baukammer-berlin.de/mitgliedschaft/ABKG_Berlin_GVBl_Nr.26.pdf), Закон Польщі «Про професійне самоврядування архітекторів, інженерів-будівельників і урбаністів» (<http://www.abc.com.pl/serwis/du/2001/0042.htm>).

Основними ознаками **організацій професійного самоврядування** є такі:

- **по-перше**, вони створюються самою державою, тобто, в силу прямої вказівки про їх утворення у законі та внаслідок розпорядження державного органу;
- **по-друге**, створюючи організації професійного самоврядування, держава наділяє їх владними повноваженнями щодо організації роботи у професії і контролю за діяльністю членів «цеху»;
- **по-третє**, членство в організації професійного самоврядування є обов'язковим;
- **по-четверте**, у професії може існувати лише одна організація професійного самоврядування. Це не означає, що територіальні структури організації професійного самоврядування не можуть мати статусу юридичних осіб. Навпаки, для демократичності системи самоврядування кожна з територіальних (регіональних) палат повинна бути суб'єктом права та входити до єдиної організації професійного самоврядування професії⁶.

Саморегульвні організації, які створені за моделлю громадських організацій, на відміну від організацій професійного самоврядування, засновуються з ініціативи суб'єктів приватного права (фізичних та юридичних осіб, що належать до однієї чи суміжних професій) на принципах добровільності та членства і не здійснюють владних повноважень держави.

Мета їхнього створення полягає в іншому: забезпечення високого професійного рівня діяльності учасників ринку; представництво учасників саморегульвної організації та захист їх професійних інтересів; професійна підготовка та підвищення кваліфікації фахівців – членів саморегульвної організації; розроблення та контроль за дотриманням правил та стандартів поведінки членами саморегульвної організації, етичних норм у їх взаєминах з клієнтами та інших документів, передбачених законодавством, тощо.

Відповідно до цих завдань саморегульвні організації, як правило, наділяються такими основними повноваженнями: визначення умов допуску до роботи на ринку, розгляд питань статусу учасників, їхньої кваліфікації, розроблення корпоративних правил поведінки на ринку, вирішення питань дотримання договірної дисципліни на ринку; здійснення контролю (зокрема, створення внутрішнього фонду для відшкодування шкоди, з наступним правом регресу організації); утворення третейського суду тощо.

У певних галузях чи за видами діяльності саморегульвні організації можуть наділятися ще й окремими делегованими повноваженнями, наприклад, у сфері розробки ліцензійних умов і контролю за їх дотриманням; професійної атестації фахівців; контролю якості продукції; дотримання умов доброчесної конкуренції на ринку.

Але навіть у випадку закріплення за саморегульвною організацією виконання окремих делегованих держаних функцій вона не перетворюється на юридичну особу публічного права, оскільки засновується не за рішенням держави (в особі органу її влади чи органу місцевого самоврядування), набуття членства у ній належить до сфери власних вольових рішень самих осіб приватного права, і такий факт не впливає на можливість заняття відповідною професією її суб'єктами та їхній допуск на ринок. Як зазначає М. Слюсаревський, оскільки громадська організація – це об'єднання добровільне, то, зрозуміло, що правила і стандарти такої організації неможливо зробити обов'язковими для тих носіїв професії, які не є її членами, які не бажають і, головне, мають право не набувати членство у жодному добровільному об'єднанні⁷.

У світі склалася ще одна, **поміркована модель самоврядування**, яка поєднує риси як організації професійного самоврядування, так і саморегульвної організації, та за якою некомерційні об'єднання, які утворюються у добровільному порядку суб'єктами певного виду господарської діяльності або професії, у разі відповідності законодавчо встановленим вимогам, отримують від держави повноваження з виконання традиційно належних лише їм регуляторних функцій (перш за все, ліцензування або допуску до виконання робіт та відсторонення від їх здійснення).

⁶ Концепція професійного самоуправління [Електронний ресурс]. Асоціація «Регіональне будівництво» // <http://www.regionstroy.com.ua/495/>

⁷ Слюсаревський Н. Самодеятельное регулирование или профессиональное самоуправление // Зеркало недели: международный общественно-политический еженедельник. – 2010. – № 36. – С. 6.

Наприклад у Російській Федерації, де саморегулювання у будівництві було запроваджено Федеральним Законом № 148-ФЗ від 22.07.2008 р. «Про внесення змін у Містобудівний кодекс Російської Федерації й окремі законодавчі акти Російської Федерації», організації, які об'єднують представників відповідної професії, допускають їх до виконання робіт, встановлюють стандарти здійснення певного виду діяльності, забезпечують їх дотримання своїми членами, не є юридичними особами публічного права, не створюються державою, а належать до некомерційних організацій, які об'єднують суб'єктів підприємницької діяльності виходячи з єдності галузі виробництва товарів (робіт, послуг), або суб'єктів професійної діяльності певного виду.

Таким чином дослідження наведених вище підходів, які реалізуються в різних країнах, дозволяє виділити **три основні моделі саморегулювання**: делеговане, добровільне та змішане саморегулювання.

Перша модель (делеговане саморегулювання) характерна для ситуації, коли держава утворює *організації професійного самоврядування* як юридичні особи публічного права з делегуванням їм низки державницьких функцій по упорядкуванню галузі чи виду діяльності. По суті, мова йде про те, що займатися такого роду професійною діяльністю можливо лише будучи членом відповідного професійного об'єднання, діяльність якого регулюється спеціальними правилами поведінки.

При добровільному саморегулюванні здійснюється надання статусу

саморегулювних організацій громадським об'єднанням, які ініціативно створюються представниками відповідної професії або виду діяльності і які мають встановлювати високі стандарти якості робіт та забезпечувати їхнє дотримання їхніми членами.

Змішане саморегулювання об'єднує дві описані вище моделі. За цією моделлю некомерційні організації, які утворюються у добровільному порядку суб'єктами певного виду господарської діяльності або професії, у разі відповідності законодавчо встановленим вимогам отримують від держави повноваження з виконання традиційно належних лише їх регуляторних функцій (перш за все, допуску до виконання робіт та відсторонення від їх здійснення).

В Україні модель професійного самоврядування тяжіє до моделі громадських організацій, які здебільшого виконують функції зі встановлення правил професійної етики та стандартів діяльності, а також представлення спільних інтересів її членів перед державними органами. Водночас їхній альтернативний до державного регулюючий вплив зафіксований у законодавстві у потенційному варіанті (тобто з формулюванням «можуть наділятися»).

Ураховуючи досвід іноземних країн у запровадженні професійного самоврядування, перспективним вектором для розвитку будівельної галузі в Україні має бути формування такої системи професійного самоврядування, яка поєднає різні саморегулювні організації за спеціалізацією, але кожна з яких підпо-

рядкована принципу централізації – за кожним видом діяльності чи професії утворюється єдина саморегулювна організація, яка координує діяльність регіональних відділень чи філій. Саме така структура організації професійного самоврядування, вважаємо, найбільш кореспондує ідеї її «навантаження» й регуляторними функціями, обмежуючи умови для їх безконтрольного здійснення багатьма організаціями.

Українське законодавство вже містить передумови для запровадження механізму саморегулювання у будівництві. Так, відповідно ст. 16-1 Закону України «Про архітектурну діяльність»⁸ на території України можуть створюватися і діяти саморегулювні організації у сфері архітектурної діяльності, які являють собою неприбуткові добровільні об'єднання фізичних та юридичних осіб, що провадять підприємницьку та професійну діяльність у відповідній сфері. Вони визначають правила і стандарти підприємницької та професійної діяльності, обов'язкові для виконання всіма членами таких організацій, а також передбачають механізм відшкодування збитків, завданих споживачам унаслідок надання членами саморегулювної організації товарів, виконання робіт (послуг) неналежної якості.

Привертає увагу положення цієї статті в частині закріплення можливості делегування саморегулювним організаціям повноважень з професійної атестації відповідальних виконавців робіт (послуг) та залучення до ліцензування господарської діяльності своїх членів.

8 Закон України «Про архітектурну діяльність» // <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/687-14/print1403710994353601>

РИС. 3. ДОСВІД ПРОФЕСІЙНОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ
ЗАКОН УКРАЇНИ «ПРО АРХІТЕКТУРНУ ДІЯЛЬНІСТЬ»

Саморегулівні організації (СРО) – неприбуткові добровільні об'єднання фізичних та юридичних осіб за відповідним напрямом підприємницької чи професійної діяльності, які в установленому порядку набули відповідного статусу

СРО:

- визначають обов'язкові для виконання всіма їх членами правила і стандарти;
- передбачають механізм відшкодування збитків, завданих членами СРО;
- можуть проводити професійну атестацію та залучатися до ліцензування членів СРО

Мінрегіон:

- визначає порядок реєстрації СРО у сфері архітектурної діяльності;
- забезпечує ведення єдиного державного реєстру таких організацій;
- здійснює контроль за їх діяльністю

ЗАПРОВАДЖЕННЯ САМОРЕГУЛЮВАННЯ У БУДІВНИЦТВІ
Наказами Мінрегіону затверджено:

- Порядок реєстрації СРО (№ 137 від 13.05.2014);
- Склад робочої групи з розгляду документів для реєстрації СРО (№ 200 від 17.07.2014);
- Порядок делегування повноважень (№ 282 від 13.10.2014);
- Обсяг делегованих повноважень (№ 326 від 25.11.2014)
- Склад комісії з делегування повноважень (№ 327 від 25.11.2014)

Здійснюється реєстрація СРО:

- Вже зареєстровано та діють такі СРО:**
- «Гільдія проєктувальників у будівництві»
 - «Асоціація експертів будівельної галузі»
 - «Гільдія інженерів технічного нагляду за будівництвом об'єктів архітектури»
- Створено підґрунтя для реєстрації:**
- СРО архітекторів
 - СРО виробників будматеріалів

ДЕЛЕГУВАННЯ ПОВНОВАЖЕНЬ СРО

Передбачено п 6.1. розділу IX *Угоди про Коаліцію* депутатських фракцій у Верховній Раді VIII скликання, яка є невід'ємною частиною *Програми діяльності Уряду*

Мінрегіоном делеговано СРО у сфері архітектурної діяльності повноваження з професійної атестації фахівців

Така норма відображає важливий крок законодавця в усвідомленні необхідності наділення саморегулівної організації крім традиційних (встановлення та забезпечення правил та стандартів професійної та/або господарської діяльності), також і регулятивними повноваженнями.

У розвиток зазначеної статті наказом Мінрегіону від 13.05.2014 № 137, зареєстрованим у Мін'юсті 29.05.2014 за № 573/25350, затверджено Порядок реєстрації саморе-

гулівних організацій у сфері архітектурної діяльності⁹.

Цим наказом, зокрема, визначено процедуру реєстрації саморегулівних організацій у сфері архітектурної діяльності, порядок внесення відомостей про них до державного реєстру саморегулівних організацій у зазначеній сфері, перелік документів, які подаються для реєстрації, підстави відмови у реєстрації та виключення із реєстру тощо.

На сьогодні сформовано законодавче підґрунтя та зроблено

практичні кроки і щодо делегування таким організаціям визначених законом повноважень. При цьому за Міністерством залишається контроль як за діяльністю саморегулівних організацій, так і за виконанням ними делегованих функцій.

Перехід від державного регулювання до саморегулювання відповідає європейським підходам до управління будівельною галуззю, що наблизить нашу країну до світової моделі організації будівництва.

⁹ Порядок реєстрації саморегулівних організацій у сфері архітектурної діяльності, затверджений наказом Мінрегіону від 13.05.2014 № 137, зареєстрованим у Міністерстві юстиції 29.05.2014 за № 573/25350 // <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0573-14>

Роль інститутів професійного самоврядування у розвитку системи технічного регулювання у будівництві

Д.В. Барзилович

О.М. Непомнящий, д-р наук з державного управління

О.В. Медведчук

Історія технічного регулювання в економічно розвинених країнах налічує кілька століть. Створена на ідеях меркантилізму, теорія і практика технічного регулювання пройшла довгий шлях від використання інструментів державного примусу до застосування втончених механізмів саморегулювання. На цьому шляху філософія, цілі і принципи технічного регулювання також істотно трансформувалися.

Повноцінна, працездатна система технічного регулювання в будівництві складається з трьох основних компонентів:

- 1) нормативна база будівельної галузі;
- 2) система нагляду та контролю виконанням будівельного законодавства;
- 3) система оцінки та підтвердження відповідності об'єктів і суб'єктів технічного регулювання вимогам будівельного за-

конодавства та стандартам, що витікають з нього.

Технічне регулювання здійснюється через встановлення правил і контроль за їх дотриманням шляхом застосування збалансованих механізмів заохочення та примусу суб'єктів системи технічного регулювання.

Вивчення досвіду економічно розвинених країн вказує на спільність цілей технічного регулювання та, водночас, на різноманіття форм, які може приймати національна система технічного регулювання, шляхів, методів і засобів досягнення цілей, які є в арсеналі окремо взятої держави.

Закордонний досвід свідчить, що держава відіграє істотну, проте не обов'язково головну роль у системі технічного регулювання в цілому і в окремих її компонентах зокрема. Цілком природно, що в рамках системи технічного

регулювання органи державного управління знаходяться у привілейованому становищі в силу свого особливого статусу в правовій системі держави. Однак сучасне технічне регулювання не обов'язково є державним регулюванням.

Роздержавлення системи технічного регулювання (припинення монополії держави в управлінні процесами технічного регулювання шляхом передачі державних функцій приватному сектору) з низки об'єктивних політичних і економічних причин є частиною державної політики у більшості економічно розвинених країн Північної Америки, Європи, Азії та Тихоокеанського регіону.

Найбільш істотними наслідками реформ національних систем технічного регулювання є лібералізація торговельно-економічної діяльності і, найголовніше, відмова держави від історично сформова-

¹ у тексті використано матеріали та приклади, наведені у дослідженні А.Сєрих «Техническое регулирование в строительстве. Аналитический обзор мирового опыта», виданому в м. Чикаго (США) у 2010 році.

ної монополії на технічне регулювання ринків і перехід до системи саморегулювання.

Заміна вертикальних зв'язків горизонтальними в сучасній системі технічного регулювання зумовлена такими факторами, як глобалізація світової економіки, тісна економічна інтеграція на регіональному та міжнародному рівні, руйнування національних торговельно-економічних кордонів, а також технічною революцією, яка в останню чверть століття посилила свій вплив на будівельну галузь і викликана зростаючим різноманіттям об'єктів технічного регулювання.

Остання обставина (різноманіття об'єктів регулювання) є, мабуть, найбільш очевидною економічною причиною роздержавлення системи технічного регулювання. Держава просто не володіє адекватними ресурсами для того, щоб устежити за новими технологіями, матеріалами, виробами, методами та процесами, не кажучи вже про те, щоб кваліфіковано оцінити їх безпеку та придатність для практичного застосування. Гостра нестача компетентних фахівців і відсутність достатніх фінансових, матеріальних і людських ресурсів у державних установах викликають необхідність передачі функцій, які історично були прерогативою держави, у приватні руки. При цьому у держави немає іншого виходу, оскільки просте збільшення фінансування та розширення штату кваліфікованих співробітників не дозволять вирішити проблему обробки величезного масиву інженерно-технічної інформації, який супроводжує потік інновацій, що заповнили ринок.

Відмінною особливістю сучасних систем технічного регулювання економічно розвинених держав є широке застосування механізмів саморегулювання та залучення фахівців приватного сектору для виконання функцій нагляду, контролю і оцінки відповідності.

Саме існування системи акредитації випробувальних лабораторій і органів із сертифікації є яскравим підтвердженням «приватизації» механізмів регулювання. Так, за допомогою акредитації держава звільняє себе від обов'язків з проведення випробувань матеріалів і виробів, необхідних для оцінки та підтвердження їх безпеки і передає ці функції в руки недержавних суб'єктів. Більш того, в більшості економічно розвинених країн навіть процедурні питання акредитації не є предметом державного регулювання. Акредитуючими органами є не органи державної влади, а недержавні саморегулювально-міжнародні співтовариства фахівців в області акредитації.

Ілюстрацією того, що виконання функцій регулювання не обов'язково знаходиться в руках держави, є Нова Зеландія – унітарна держава з простою за структурою вертикаллю державної влади (центральный уряд – місцеві ради). Органом, що видає дозволи на будівництво будівель і споруд та забезпечує інспекційні перевірки будівельних об'єктів у Новій Зеландії може бути будь-яка особа – державна установа чи приватна особа – яка пройшла відповідну акредитацію. Акредитацію здійснює підрозділ з акредитаційних послуг Ради з реєстрації випробувальних лабораторій [англ. Testing

Laboratory Registration Council] – саморегулювальної некомерційної організації, що фінансується за рахунок членських внесків.

Екстремальним прикладом роздержавлення є Сполучені Штати. На батьківщині найбільшої в світі економіки національна система технічного регулювання є високо-розвиненим саморегулювальним організмом, де потреби в технічних нормах, стандартах, акредитації, сертифікації, випробуваннях, інших механізмах та інструментах регулювання й оцінки відповідності визначаються цілкомити потребами учасників ринкових відносин – постачальників і споживачів. У взаємовідносинах з постачальниками держава виступає в ролі ділового партнера і, одночасно, в ролі агента споживача, що захищає суспільні інтереси. У цій ролі американські органи державного управління беруть участь у роботі національної системи технічного регулювання поряд з усіма іншими його суб'єктами.

Крім вищезгаданих економічних причин в економічно розвинених країнах також існують соціальні причини роздержавлення технічного регулювання.

Соціологи вказують на зростання соціальної комплексності [англ. social complexity] сучасного суспільства, що має суттєвий вплив на систему державного управління суспільством. Чим більш розвинутою і ускладненою стає соціальна структура суспільства, тим складніше стає нею керувати традиційними інструментами державного управління. Зростаючі політичні, соціально-економічні та культурні потреби різних соціальних груп со-

ціально комплексного суспільства збільшує навантаження на регулюючі структури державної влади. При цьому регулююча здатність держави знижується зворотно-пропорційно збільшенню навантаження. Це неминуче веде до цілого ряду проблем, в т.ч. ерозії цілісності, послідовності, компетентності, авторитетності та ефективності законодавчих актів, які видаються з метою регулювання – те, що соціологи називають «кризою права». На практиці криза права зумовлює часткову або цілковиту непрацездатність законів і механізмів їх виконання.

Будівельне право є сферою права, схильною до вищезгаданої кризи більшою мірою, ніж інші сфери права саме виходячи з соціальної комплексності будівельної галузі. Соціальна комплексність будівельної галузі зумовлена низкою факторів, включаючи:

- надзвичайну складність і багатокomпонентність кінцевого продукту галузі;
- ступінь залучення у процеси створення та експлуатації будівель і споруд величезної за розміром і розрізної за інтересами маси соціально-економічних груп (вчених, архітекторів, інженерів, виробників промислової продукції, будівельників, монтажників, інспекторів, а також їх професійних асоціацій, товариств і спілок);
- універсальність кінцевого продукту, яким щоденно користуються споживачі в усьому світі, кожен з яких належить одночасно до декількох соціальних груп зі своїми специфічними потребами та запитами.

Якщо розглянути в комплексі всю соціальну мережу, якою обплутані пов'язані з будівництвом об'єкти технічного регулювання, зрозуміло, чому технічне саморегулювання будівельної галузі є об'єктивною необхідністю. Також стануть зрозумілі причини того, чому будівельне законодавство в економічно розвинених країнах одним із перших серед інших галузей права відмовилося від безпосереднього впливу на відносини суб'єктів регулювання шляхом прямого правового регулювання та перейшло в розряд процесуального права. У контексті сучасного технічного регулювання роль будівельного законодавства полягає не в тому, щоб регламентувати діяльність суб'єктів (установ, організацій і підприємств, залучених до процесів створення, експлуатації та оцінки нормативної відповідності будівель і споруд), а в тому, щоб визначати форму суб'єктів і встановлювати процедури їх діяльності як всередині себе, так і по відношенню до інших суб'єктів.

Яскравим прикладом практичного застосування принципу технічного саморегулювання є взаємини органів державної влади (і наддержавної влади у випадку Європейського Союзу) з органами стандартизації.

Практично в усіх економічно розвинених країнах, органи зі стандартизації, як національні (AFNOR, ANSI, BSI, DIN і ін.), так і галузеві (ASTM, ASCE, ASME, ICC, IEEE, NFPA і ін.), є недержавними організаціями. Держава знаходиться з розробниками стандартів у партнерських відносинах з чітким поділом праці, де держава залишає за

собою повноваження формування правового компонента норм, а на розробників стандартів покладаються функції формування технічного компонента норм, які в рамках технічного регулювання встановлюють кількісні та якісні критерії оцінки об'єктів нормування. З метою надання технічному компоненту законної сили він включається за посиланням до правового компонента законодавства.

В рамках Європейського Союзу взаємини регулюючих органів і приватних органів зі стандартизації побудовані таким же чином. Різниця полягає лише в тому, що законодавці ЄС є наднаціональним органом (асоціацією суверенних держав), а європейські органи зі стандартизації (CEN/CENELEC) являють собою недержавні асоціації національних органів зі стандартизації, які, в свою чергу, є недержавними саморегулювальними юридичними особами.

У Сполучених Штатах за цим же принципом побудована законотворча діяльність органів державної влади та місцевого самоврядування. Вона відбувається у тісній співпраці з розробниками модельних будівельних норм. Рада з міжнародних кодів (ICC) – недержавна, саморегулювальна організація, що відповідає за розробку технічних норм, які потім адаптуються, часто без змін, законодавчими органами в якості місцевих законів. Така співпраця держави з приватним сектором розглядається як прагматична, найбільш реалістична тактика, що забезпечує ефективність законотворчості, оскільки кожен займається своєю справою в міру своєї компетентності: політики

формулюють норми права, інженери розробляють технічні норми. Результатом колективної праці є компетентне законодавство, складене на високому юридичному та інженерно-технічному рівні та не схильне до кризи права.

Самосертифікація виробників продукції та постачальників послуг також є формою саморегулювання і свідченням поглиблення роздержавлення в області технічного регулювання. Самосертифікація може приймати різні форми: від декларації виробника будівельних виробів про відповідність його продукції вимогам безпеки в Європі – до підтвердження слюсарем-сантехніком придатності до експлуатації змонтованої ним системи внутрішнього водопостачання та каналізації у Сполучених Штатах. Тією чи іншою мірою елементи самосертифікації присутні у всіх без винятку національних і регіональних системах технічного регулювання. Як у випадку з прикладами саморегулювання розробників технічних норм, причини появи самосертифікації як інструмента регулювання є скоріше соціальними, ніж економічними. Право виробника на самостійне підтвердження відповідності своєї продукції вимогам законодавства є визнанням його соціальної автономії і виразом його соціальної потреби бути визнаним в якості професіонала високої кваліфікації.

Іншим прикладом визнання соціального статусу саморегулювальних організацій є зміна ролей регулюючих і регульованих сторін в рамках системи технічного регулювання. В одних випадках органи влади виконують регулюючу роль, в інших випадках – виступають в ролі регульованих. Ілюстрацією цього феномена є процедура акредитації діяльності місцевих органів будівельного нагляду та контролю у США. У ролі регульованого є місцевий будівельний наглядово-контролюючий орган, який проходить процедуру акредитації, в той час як функції регулюючого, акредитуючого органу виконує недержавна особа – дочірнє підприємство Ради з міжнародних кодів [англ. International Code Council (ICC)].

Українське законодавство також містить передумови для запровадження механізмів саморегулювання у будівництві. Так, відповідно ст. 16 Закону України «Про архітектурну діяльність» на території України вже створюються і діють саморегулювальні організації у сфері архітектурної діяльності як неприбуткові добровільні об'єднання фізичних та юридичних осіб, що провадять підприємницьку та професійну діяльність у відповідній сфері. Вони визначають правила і стандарти, обов'язкові для виконання всіма членами таких організацій.

Подальші кроки щодо роздержавлення національної системи технічного регулювання у будівництві лежать у площині посилення інституційної спроможності саморегулювальних організацій та створення законодавчого підґрунтя для запровадження європейської моделі організаційної структури системи технічного регулювання шляхом прийняття законопроекту «Про основні вимоги до будівель та споруд, а також умови для розміщення на ринку будівельних виробів, гармонізовані з нормами законодавства Європейського Союзу».

Водночас слід зазначити, що саморегулювання в рамках технічного регулювання не розглядається як альтернатива державному регулюванню, а як регулювання в інший спосіб. Саме такі підходи закладено в основу нового показника «Індекс контролю якості», який цього року включено до критеріїв дослідження Світового банку та Міжнародної фінансової корпорації «Doing Business» за індикатором «Отримання дозволів на будівництво». Конкурентними перевагами при цьому вважаються саме якість технічного регулювання, кваліфікація та відповідальність персоналу, наявність недержавних механізмів контролю, що окреслює загальні підходи до управління будівельною галуззю в світі та, відповідно, перспективні тенденції реформування містобудівного законодавства України.

Професійна атестація фахівців

Нормативно-правове підґрунтя професійної атестації

Відповідно до Закону України «Про архітектурну діяльність» відповідальні виконавці окремих видів робіт (послуг), пов'язаних зі створенням об'єктів архітектури (архітектор, інженер-проектувальник, інженер технічного нагляду та експерт) проходять професійну атестацію.

Порядок проведення професійної атестації затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 23.05.2011 № 554.

Професійна атестація – процедура, під час проведення якої підтверджується професійна спеціалізація, рівень кваліфікації і знань виконавця (п. 2 Порядку).

До червня 2015 року професійна атестація проводилася Атестаційною архітектурно-будівельною комісією Мінрегіону. На сьогодні таку функцію щодо інженерів-проектувальників, інженерів технічного нагляду та експертів на підставі делегованих повноважень здійснюють саморегулювні організації у сфері архітектурної діяльності, які сформули для цього відповідні атестаційні комісії.

До професійної атестації **допускаються** громадяни, які здобули вищу освіту за освітньо-кваліфікаційним рівнем спеціаліста або магістра за напрямом професійної атестації, мають стаж роботи за фахом не менш як три роки, або не здобули такої освіти, але мають стаж роботи у сфері містобудування не менш як десять років.

Перелік документів, які подаються для проведення професійної атестації, визначений ст. 17 Закону України «Про архітектурну діяльність».

На підставі поданих документів та за результатами іспитів атестаційна комісія приймає рішення про:

- видачу кваліфікаційного сертифіката (у разі відповідності виконавця кваліфікаційним вимогам, підтвердження його професійної спеціалізації, рівня кваліфікації і знань);
- відмову у видачі кваліфікаційного сертифіката (при невідповідності виконавця кваліфікаційним вимогам; непідтвердженні його професійної спеціалізації, рівня кваліфікації та знань; виявленні у поданих документах недостовірної інформації).

Професійна атестація проводиться на підставі кваліфікаційних характеристик професій працівників (п. 3 Порядку).

Кваліфікаційні вимоги до виконавців робіт, пов'язаних зі створенням об'єктів архітектури, затверджує Мінрегіон (п. 4 Положення про Міністерство, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.04.2014 № 197). Вони містяться у Довіднику кваліфікаційних характеристик професій працівників (випуск 64 «Будівельні, монтажні та ремонтно-будівельні роботи»), затвердженому наказом Держбуду України від 13.10.1999 р.

№ 249 з наступними змінами. При цьому вимоги щодо освіти та стажу роботи установлено безпосередньо ст. 17 Закону України «Про архітектурну діяльність».

Наказом Мінрегіону від 27.01.2014 № 26 внесено зміну № 8 до розділу I цього Довідника, якою запроваджено чотирирівневу систему кваліфікації персоналу для ряду професій. Це, відповідно, спричинило зміни і в системі професійної атестації. Тепер підтвердження рівня кваліфікації та знань виконавця при проведенні іспиту здійснюється поетапно, відповідно до заявленого кваліфікаційного рівня (категорії), який бажає отримати виконавець.

Слід зазначити, що Довідник є нормативним документом, обов'язковим у питаннях управління персоналом на підприємствах, в установах і організаціях усіх форм власності та видів економічної діяльності. Це ж стосується і зміни № 8, яка в повній мірі вводиться в дію з 1 січня 2016 року.

За усталеною практикою кваліфікаційні сертифікати, видані до введення в дію зміни № 8, які не містять інформації щодо категорії виконавців, мають і далі застосовуватися без обмежень права виконання робіт щодо об'єктів будівництва відповідного класу наслідків (відповідальності) чи категорії складності в межах строку їх дії.

Строк дії кваліфікаційного сертифіката для осіб, які не

ЗАКОНОДАВЧЕ ТА НОРМАТИВНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ АТЕСТАЦІЇ

АРХІТЕТОР
ІНЖЕНЕР-ПРОЕКТУВАЛЬНИК
ІНЖЕНЕР ТЕХНІЧНОГО НАГЛЯДУ

Закони України:

- від 20.05.1999 № 687-XIV «Про архітектурну діяльність»

Постанова Кабінету Міністрів України

- від 23.05.2011 № 554 «Деякі питання професійної атестації відповідальних виконавців окремих видів робіт (послуг), пов'язаних із створенням об'єктів архітектури»

Накази Мінрегіону

- від 25.06.2011 № 93 «Про затвердження Положення про Атестаційну архітектурно-будівельну комісію» (zareєстровано у Мін'юсті 15.07.2011 за № 878/19616);
- від 01.09.2011 № 172 «Про затвердження Порядку внесення плати за проведення професійної атестації відповідальних виконавців окремих видів робіт (послуг), пов'язаних із створенням об'єктів архітектури, та її розмірів» (zareєстровано у Мін'юсті 19.09.2011 за № 1099/19837);
- від 13.12.11 № 342 «Про затвердження форми та технічного опису бланка кваліфікаційного сертифіката відповідального виконавця окремих видів робіт (послуг), пов'язаних зі створенням об'єктів архітектури» (zareєстровано у Мін'юсті 22.12.11 за № 1497/20235);
- від 16.06.2015 № 136, 137 та 138 про делегування повноважень Мінрегіону щодо проведення професійної атестації фахівців саморегулювним організаціям у сфері архітектурної діяльності

мають перерви в роботі за фахом понад три роки та підвищують кваліфікацію відповідно до законодавства не рідше ніж один раз на п'ять років, не обмежується

[частина дванадцята ст. 17 Закону України «Про архітектурну діяльність»]. В іншому разі виконавець повинен пройти професійну атестацію в установленому

порядку. Ці обставини мають враховувати як роботодавці, що доручають виконання певних робіт сертифікованим фахівцям, так і контролюючі органи.

Практичні поради щодо підготовки та проходження професійної атестації

- До прийняття рішення про проходження професійної атестації необхідно чітко визначитись: чи дійсно Вам потрібен кваліфікаційний сертифікат, та який саме. При цьому слід мати на увазі не лише вимоги українського законодавства, але і європейський досвід.

У розвинених країнах більшість сертифікатів, посвідчень, звань отримується не тому, що так вимагає закон, а тому що так вимагає ринок. Обираючи виконавця замовник обов'язково звертає увагу на членство потенційного виконавця у провідних галузевих спільнотах, отримані сертифікати та посвідчення.

Але обираючи, який саме кваліфікаційний сертифікат потрібен саме Вам, обов'язково слід вивчити вимоги українського законодавства, практику проходження професійної атестації та діяльності сертифікованих виконавців.

- Необхідно дуже уважно поставитися до того, що у сертифікаті чітко зазначаються роботи, право на виконання яких він дає. Тобто Ви зможете виконувати тільки роботи, які визначені сертифікатом. Навіть якщо хтось із Ваших знайомих, маючи, скажімо, сертифікат на право інженерно-будівельного проектування кошторисної частини проектної документа-

ції, виконує і технічне обстеження, і технічний нагляд, знайте, що Закон цього не дозволяє.

- Коли вже є чітке розуміння того, на право виконання яких саме робіт Вам потрібен сертифікат, можна перейти до практичних дій щодо його отримання. Першим кроком є визначення Вашої відповідності кваліфікаційним вимогам. Вони викладені у ст. 17 Закону України «Про архітектурну діяльність» та Довіднику кваліфікаційних характеристик професій працівників (випуск 64 «Будівельні, монтажні та ремонтно-будівельні роботи») і стосуються освіти, стажу роботи за фахом, стажу роботи у сфері містобудування та підвищення кваліфікації.

Слід зазначити, що законодавець не дав чіткого, недвозначного тлумачення термінам «фах», «вища освіта за напрямом професійної атестації», «стаж роботи у сфері містобудування» тощо. Тому можна і доцільно здійснити перевірку відповідності ще до початку процедури атестації.

Для цього не обов'язково готувати повний комплект документів та особисто його подавати. Достатньо заповнити стислий звіт за зразком, розміщеним на сайті органу, до якого ви плануєте звернутися для проходження профе-

сійної атестації (<http://budex.org.ua/>, <http://www.gitn.org.ua/>, <http://vugip.org.ua/>). До стислого звіту слід додати скан-копію диплому (якщо у Вас декілька дипломів, то достатньо тих, які отримані за спеціальністю, найбільш близькою до напрямку професійної атестації. У разі отримання декількох дипломів за однією спеціальністю – той, який посвідчує найвищий освітньо-кваліфікаційний рівень).

Так, наприклад, інженер технічного нагляду має три дипломи будівельника: технікуму (молодшого спеціаліста), вищого учбового закладу (бакалавра та магістра). У стислому звіті вкажіть диплом магістра та додайте його копію. Немає потреби робити зайві копії (молодшого спеціаліста та бакалавра).

Інший, теж реальний приклад. Інженер технічного нагляду закінчив сільськогосподарський інститут за спеціальністю «промислове і цивільне будівництво», а потім отримав ступінь магістра з державного управління, додав диплом магістра до заяви про професійну атестацію і отримав відмову у видачі кваліфікаційного сертифікату. Для цілей професійної атестації диплом архітектора чи будівельника значно важливіший, ніж видані більш престижними за-

кладами дипломи менеджера, економіста, юриста тощо.

У разі якщо Ви не можете визначитись, який з документів про освіту для професійної атестації важливіший, додавайте всі.

Інформацію до стислого звіту переносьте виключно з диплому. Вказавши сучасну назву учбового закладу чи помилково визначивши освітньо-кваліфікаційний рівень Ви ризикуєте отримати відмову.

- Стосовно стажу роботи.

Законодавець не дав чітких правил підрахунку стажу, мова про який іде у ст. 17 Закону України «Про архітектурну діяльність». Атестаційні архітектурно-будівельні комісії (ААБК) для підрахунку стажу керуються аналогією та розраховують стаж роботи за фахом та стаж роботи у сфері містобудування за правилами, встановленими для розрахунку трудового стажу. Але, об'єктивно, є суттєві відмінності.

Для підрахунку трудового стажу використовуються дані про час роботи за наймом, однак виконавець міг працювати не лише за наймом, але і як самозайнята особа або фізична особа-підприємець, на волонтерських (громадських) засадах тощо. Крім того, вирішальне значення має, яку саме роботу він виконував, оскільки посада, зазначена у трудовій книжці та/або послужному списку, може не відображати специфіки роботи.

Слід зауважити, що через непоодинокі випадки надання неправдивої інформації, члени ААБК доволі прискіпливо ставляться до даних, що підтверджують стаж роботи. Будьте готові до того, що Вам запропонують надати додаткові підтвердження

того, що відповідно до займаної посади Ви працювали за фахом (посадові інструкції, зразки виконуваних робіт, рекомендації роботодавців або колег тощо) або того, що Ваш роботодавець чи Ви, як самозайнята особа, працювали у сфері містобудування (це легко підтвердити ліцензіями, дозволами, висновками експертних організацій). Згідно з Законом подання таких документів є добровільним, але у Ваших інтересах підтвердити наявність відповідного досвіду і спроможність виконувати заявлені роботи.

- До початку професійної атестації необхідно пройти підвищення кваліфікації. Закон не обмежує вибір навчального центру, у якому Ви можете підвищити кваліфікацію. Але обов'язково з'ясуйте, чи погоджені програми підвищення кваліфікації з відповідною ААБК та чи приймає ААБК, до якої Ви маєте намір звернутися, документ про підвищення кваліфікації, виданий обраною Вами організацією, як основний.

Кількість документів про підвищення кваліфікації, які Ви можете додати до заяви, не обмежується, але підвищення кваліфікації має відповідати напрямку професійної атестації: курс, орієнтований на інженера-кошторисника, може бути недостатнім при атестації на право виконання робіт з технічної інвентаризації та навпаки.

Обравши курс підвищення кваліфікації, обов'язково знайдіть час його прослухати. Зайвих знань не буває. На жаль, у будівництві не сформувалась система постійного підвищення кваліфікації. Найчастіше фахівець, отримавши освіту,

користується набутими знаннями десятиліттями, не актуалізуючи їх, а самостійно відстежувати зміни у законодавстві, технологіях, будівельних нормах дуже складно. Зауважте, що підвищення кваліфікації має на меті донести до слухача інформацію про те, що змінилося чи зміниться в галузі. Навіть якщо Ви провідний фахівець у своєму секторі, прослухайте курс повністю, переконайтесь, що Ви усунули прогалини, почуйте про тенденції у суміжних секторах, з якими рідко стикаєтесь на практиці, адже хто знає, які завдання поставить професія завтра.

- По закінченні курсу підвищення кваліфікації та після отримання відповідного документу можна подавати заяву на проведення професійної атестації. Незалежно від процедури подачі заяви будьте готові, що відповідальна особа ААБК запросить для перевірки оригінали документів, копії яких Ви додали до заяви, тому необхідно мати їх при собі.

- Під час проведення професійної атестації важливим етапом є складання іспиту. Рекомендуємо уважно ознайомитися з порядком складання іспиту, затвердженим саме тією ААБК, якій Ви будете його складати. Можливо, такі порядки мають деякі відмінності.

Підготуйтеся до початку іспиту. Курси підвищення кваліфікації не мають на меті підготовку до складання іспиту, хоча і дають чимало інформації для успішного його складання.

Вся філософія професійної атестації побудована на тому, що її проходять фахівці з достатнім досвідом роботи і знаннями.

Не користуйтеся допомогою із сумнівних джерел. В Інтернеті

і деяких копії-центрах продають тестові питання з «правильними» відповідями. Автор цих рядків придбав те, що пропонували шахраї. Частина матеріалів відповідала тестам і відповідям, затвердженим у 2011 році, але станом на момент перевірки (2013 рік) безнадійно застаріла. Відсотків 50 відповідей не відповідали актуалізованим відповідно до змін законодавства та нормативної бази тестовим завданням 2013 року, а інша «шпаргалка» містила питання і варіанти відповідей, які

на іспитах ніколи не використовувались. Будьте уважними, не гудите шахраїв.

Взагалі іспит не надскладний, кількість виконавців, які не складають його, не перевищує декількох відсотків. Іспит є визначенням спеціальних знань, і не стосується знання української мови. Якщо Ви не впевнені, що правильно зрозуміли значення терміну у тестовому питанні чи варіантах відповіді, зверніться до членів екзаменаційної комісії. Вони обов'язково допоможуть.

• Коли Ви успішно склали іспит залишається дочекатися закінчення технічних процедур, отримати кваліфікаційний сертифікат та стати повноправним членом професійної спільноти.

Рекомендуємо вступити до саморегулювальної організації відповідного спрямування. Дізнайтеся, де розташовано найбільш зручний для вас її осередок та хто до нього входить. Допомога колег стане у нагоді під час самостійної професійної діяльності.

Відповідальність сертифікованих фахівців

Згідно з ст. 32 Закону України «Про архітектурну діяльність» порушення законодавства про архітектурну діяльність тягне за собою дисциплінарну, **адміністративну**, цивільно-правову або кримінальну відповідальність згідно з законами України.

До компетенції органів держархбудконтролю віднесені повноваження щодо застосування заходів адміністративної відповідальності. Перелік правопорушень, за вчинення яких застосовується адміністративна відповідальність, визначена Законом України «Про відповідальність за правопорушення у сфері містобудівної діяльності» та Кодексом України про адміністративні правопорушення (КУпАП).

Безпосередньо відповідальність сертифікованих фахівців

встановлена ст.ст. 96¹ та 188⁴² КУпАП.

Разом з тим слід зазначити, що у разі допущення сертифікованими фахівцями правопорушень у сфері містобудування одночасно з ними мають бути притягнуті до відповідальності проектна та експертна організація, у якій вони працюють. Види правопорушень та розміри штрафних санкцій встановлені Законом України «Про відповідальність за правопорушення у сфері містобудівної діяльності»:

Стаття 2. Відповідальність за правопорушення у сфері містобудівної діяльності

1. Суб'єкти містобудування, які здійснюють проектування об'єктів, експертизу проектів будівництва, несуть відповідальність у вигляді штрафу за передачу замовнику проектної

документації для виконання будівельних робіт на об'єкті будівництва, розробленої з порушенням вимог законодавства, містобудівної документації, вихідних даних для проектування об'єктів містобудування, будівельних норм, державних стандартів і правил, у тому числі за нестворення безперешкодного життєвого середовища для осіб з обмеженими фізичними можливостями та інших маломобільних груп населення, незабезпечення приладами обліку води і теплової енергії, а також за зниження категорії складності об'єкта будівництва:

- проектна організація – у розмірі дев'яноста мінімальних заробітних плат;
- експертна організація – у розмірі вісімнадцяти мінімальних заробітних плат.

ПЕРСОНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ФАХІВЦІВ

АРХІТЕКТОР	ІНЖЕНЕР-ПРОЕКТУВАЛЬНИК	ЕКСПЕРТ	ІНЖЕНЕР ТЕХНІЧНОГО НАГЛЯДУ
<p>Передача проектної документації, розробленої з порушеннями, у т.ч. заниження категорії складності ч. 1 ст. 96¹</p> <p>900-1000</p>	<p>Передача проектної документації, розробленої з порушеннями, у т.ч. заниження категорії складності ч. 1 ст. 96¹</p> <p>900-1000</p>	<p>Передача проектної документації, розробленої з порушеннями, у т.ч. заниження категорії складності ч. 1 ст. 96¹</p> <p>900-1000</p>	<p>Ведення виконавчої документації з порушенням будівельних норм, державних стандартів і правил ч. 11 ст. 96¹</p> <p>200-300</p>
<p>Порушення порядку здійснення авторського нагляду ч. 6 ст. 96¹</p> <p>400-500</p>	<p>Порушення порядку здійснення авторського нагляду ч. 6 ст. 96¹</p> <p>400-500</p>	<p>Порушення строків та порядку проведення експертизи ч. 3 ст. 96¹</p> <p>150-200</p>	<p>Порушення порядку здійснення технічного нагляду ч. 7 ст. 96¹</p> <p>400-500</p>
<p>Виконання робіт без кваліфікаційного сертифіката ч. 9 ст. 96¹</p> <p>50-100</p>	<p>Виконання робіт без кваліфікаційного сертифіката ч. 9 ст. 96¹</p> <p>50-100</p>	<p>Виконання робіт без кваліфікаційного сертифіката ч. 9 ст. 96¹</p> <p>50-100</p>	<p>Виконання робіт без кваліфікаційного сертифіката ч. 9 ст. 96¹</p> <p>50-100</p>
<p>Невиконання вимог припису інспекції ч. 1 ст. 188⁴²</p> <p>300-400</p>	<p>Невиконання вимог припису інспекції ч. 1 ст. 188⁴²</p> <p>300-400</p>	<p>Невиконання вимог припису інспекції ч. 1 ст. 188⁴²</p> <p>300-400</p>	<p>Невиконання вимог припису інспекції ч. 1 ст. 188⁴²</p> <p>300-400</p>

900-1000

Кількість неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (17 грн.)

ч. 1 ст. 96¹ – Статті Кодексу України про адміністративні правопорушення

Саморегулювання у будівництві

Організаційно-правові засади функціонування саморегулювних організацій у сфері архітектурної діяльності в Україні

Ще у 2011 році до Закону України «Про архітектурну діяльність» було внесено зміни¹⁰, якими визначено загальні засади саморегулювання у будівництві. Однак ці норми довгий час не були реалізовані. Широка демократизація суспільства та розвиток фахового середовища дали поштовх їх практичному впровадженню.

На сьогодні сформовано законодавче підґрунтя для створення саморегулювних організацій у сфері архітектурної діяльності (СРО).

Зокрема Законом України «Про архітектурну діяльність» визначено поняття СРО, якими відповідно до ст. 1 є «неприбуткові добровільні об'єднання фізичних та юридичних осіб за відповідним напрямом підприємницької чи професійної діяльності, які в установленому порядку набули відповідного статусу».

Статтю 16⁷ цього ж Закону встановлено загальні засади їх діяльності, та передбачено, що неприбуткові добровільні об'єднання фізичних та юридичних осіб, що провадять підприємницьку та професійну діяльність, набувають статусу саморегулювних організацій з дня їх реєстрації Мінрегіоном і внесення відомостей про них до державного реєстру саморегулювних організацій у сфері архітектурної діяльності.

Метою запровадження інституту саморегулювання в будівельній галузі України є підвищення якості та

надійності будівельної продукції та послаблення рівня державного регулювання. Адже саморегулювання передбачає розробку СРО власних правил і стандартів підприємницької та професійної діяльності на рівні не нижчому, ніж визначено державою, та контроль за їх дотриманням.

Крім того, СРО передбачають механізм відшкодування збитків, завданих споживачам унаслідок надання їх членами товарів чи виконання робіт (послуг) неналежної якості. В цілому це сприятиме підвищенню відповідальності учасників ринку та якості робіт (послуг).

Наказом Мінрегіону від 13.05.2014 № 137, зареєстрованим у Мін'юсті 29.05.2014 № 573/25350, затверджено Порядок реєстрації СРО. На цей же час вже зареєстровані та діють такі СРО:

- «Гільдія проектувальників у будівництві»;
- «Асоціація експертів будівельної галузі»;
- «Гільдія інженерів технічного нагляду за будівництвом об'єктів архітектури».

Створено передумови для реєстрації СРО архітекторів, будівельників та виробників будівельних матеріалів.

Визначальною ознакою СРО відповідно до світової практики є наділення їх правом здійснювати частину державних функцій (владних повноважень), які до того на-

лежали до компетенції державних органів (переважно міністерств).

Завдання щодо делегування СРО окремих функцій держави в Україні визначено програмними документами, зокрема пп. 6.1. розділу IX Угоди про Коаліцію депутатських фракцій у Верховній Раді VIII скликання «Європейська Україна», яка є невід'ємною частиною Програми діяльності Уряду.

Можливість делегування СРО повноважень з професійної атестації фахівців передбачено ст. 16¹ та 17 Закону України «Про архітектурну діяльність».

Постановою Кабінету Міністрів України від 23.05.2011 № 554 «Деякі питання професійної атестації відповідальних виконавців окремих видів робіт (послуг), пов'язаних із створенням об'єктів архітектури» також передбачено можливість СРО здійснювати на підставі делегованих повноважень професійну атестацію фахівців.

Зазначеним Законом та Положенням про Мінрегіон, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 30.04.2014 № 197, визначено повноваження Міністерства щодо реєстрації СРО, ведення державного реєстру таких організацій, делегування їм повноважень та контролю за їх діяльністю.

Затверджено Порядок делегування повноважень (наказ Мінрегіону від 13.10.2014 № 282, зареєстрований у Мін'юсті 30.11.2014

¹⁰ Зміни, внесені підпунктом 5 пункту 11 розділу V Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності»

за № 1368/26145] та інші необхідні нормативно-правові акти.

Особливості форми бланка кваліфікаційного сертифіката, який видається СРО за результатами професійної атестації, визначено наказом Мінрегіону від 13.10.2014 № 281 [заресстровано у Мін'юсті 30.11.2014 за № 1368/26145].

У червні цього року Мінрегіоном вперше було прийнято рішення про делегування СРО повноважень,

визначених законом, про що видано відповідні накази, які опубліковані в Інформаційному бюлетні цього Міністерства № 7 за 2015 рік.

Визначення відповідності суб'єктів містобудування вимогам, які пред'являються до учасників ринку, – одна з головних функцій саморегулювних організацій. Передача СРО таких повноважень є свідченням зрілості фахового середовища та зростання демо-

кратичності суспільства в цілому. Такий крок наблизить нашу країну до світової моделі організації будівництва.

Водночас це покладає на СРО додаткову відповідальність, передбачає підвищення вимогливості та об'єктивності при визначенні професійної спеціалізації, рівня кваліфікації і знань відповідальних виконавців під час проходження ними професійної атестації.

Інформація про саморегулювні організації

ГІТН **Всеукраїнська громадська організація «Гільдія інженерів технічного нагляду за будівництвом об'єктів архітектури» (ГІТН)** утворена у 2009 році з метою:

- сприяння виробленню та реалізації державної політики у сфері технічного нагляду, вдосконалення науково-теоретичних та практичних засад здійснення технічного нагляду за будівництвом об'єктів архітектури;
- підвищення рівня кваліфікації інженерів технічного нагляду;
- розробки та реалізації заходів, пов'язаних із впровадженням передового вітчизняного та міжнародного досвіду, інформаційних та інноваційних технологій у сфері будівництва.

На сьогодні ГІТН об'єднує майже 3200 фахівців. Для проведення статутної діяльності створено 27 регіональних офісів ГІТН у всіх областях України.

Президент – Спицький Олег Миколайович.

ГІТН з перших днів зайняла активну громадянську позицію, спрямувавши свої зусилля на інформаційну, організаційну, методичну та юридичну підтримку діяльності своїх членів.

З прийняттям у 2011 році Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності», ГІТН включилася у розробку системи сертифікації інженерів технагляду.

Наслідком цієї роботи стало рішення Атестаційної архітектурно-будівельної комісії від 25 листопада 2011 року щодо визначення ГІТН

робочим органом Атестаційної архітектурно-будівельної комісії.

У 2014 році ГІТН отримала статус саморегулювної організації та, відповідно до наказу Мінрегіону від 16.06.2015 № 136, їй делеговано повноваження Міністерства щодо професійної атестації інженерів технічного нагляду.

На цей час ГІТН відповідно законодавства сертифіковано 9,5 тисяч інженерів технічного нагляду.

У 2015 році ГІТН спільно з Асоціацією експертів будівельної галузі утворено Міжнародну Гільдію інженерів-консультантів, приєднатися до якої вже висловили бажання відповідні громадські організації Грузії та Азербайджану.

Контакти:

веб-сайт: www.gitn.org.ua

тел.: (044) 550 94 85

email: gildiya@gitn.org.ua

**МІНІСТЕРСТВО РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ, БУДІВНИЦТВА
ТА ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ**

ДКУД _____

НАКАЗ

16.06.2015

Київ

№ 136

Про делегування повноважень Мінрегіону щодо проведення професійної атестації інженерів технічного нагляду саморегулівній організації у сфері архітектурної діяльності – Всеукраїнській громадській організації «Гільдія інженерів технічного нагляду за будівництвом об'єктів архітектури»

Відповідно до статей 16¹ та 17 Закону України «Про архітектурну діяльність», Порядку проведення професійної атестації відповідальних виконавців окремих видів робіт (послуг), пов'язаних із створенням об'єктів архітектури, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 травня 2011 року № 554, Порядку делегування повноважень саморегулівним організаціям у сфері архітектурної діяльності, затвердженого наказом Мінрегіону від 13 жовтня 2014 року № 282, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 30 жовтня 2014 року за № 1369/26146 (далі – Порядок делегування повноважень), наказу Мінрегіону від 25 листопада 2014 року № 326 «Про обсяг повноважень, що делегуються саморегулівним організаціям у сфері архітектурної діяльності», а також враховуючи протокол засідання Комісії з розгляду документів щодо делегування повноважень саморегулівним організаціям у сфері архітектурної діяльності від 22 травня 2015 року,

НАКАЗУЮ:

1. Делегувати строком на 1 (один) рік саморегулівній організації у сфері архітектурної діяльності – Всеукраїнській громадській організації «Гільдія інженерів технічного нагляду за будівництвом об'єктів архітектури» (далі – ВГО «Гільдія інженерів технічного нагляду за будівництвом об'єктів архітектури») повноваження Мінрегіону щодо професійної атестації інженерів технічного нагляду.
2. ВГО «Гільдія інженерів технічного нагляду за будівництвом об'єктів архітектури» забезпечити здійснення делегованих повноважень відповідно до вимог Порядку реалізації делегованого повноваження щодо проведення професійної атестації інженерів технічного нагляду, прийнятого Правлінням ВГО «Гільдія інженерів технічного нагляду за будівництвом об'єктів архітектури» (протокол 03 листопада 2014 року № 11/1/14) та погодженого Мінрегіоном (лист від 25 листопада 2014 року № 7/17-13991) (далі – Порядок реалізації делегованого повноваження) та Порядку делегування повноважень.
3. Рішення про подовження строку виконання ВГО «Гільдія інженерів технічного нагляду за будівництвом об'єктів архітектури» делегованого повноваження приймається відповідно до Порядку реалізації делегованого повноваження.
4. Департаменту державних програм та розвитку житлового будівництва (Козловська Н.В.) забезпечити:
 - здійснення контролю за дотриманням ВГО «Гільдія інженерів технічного нагляду за будівництвом об'єктів архітектури» вимог Порядку реалізації делегованого повноваження та Порядку делегування повноважень;
 - оприлюднення цього наказу в офіційному виданні Міністерства «Інформаційний бюлетень Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України».
5. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Абрамовського Р.Р.

**Віце-прем'єр-міністр України – Міністр регіонального розвитку,
будівництва та житлово-комунального господарства України Г.Г. ЗУБКО**

Всеукраїнська громадська організація «Гільдія проєктувальників у будівництві» (ВУГІП) заснована у 2011 році

як професійне об'єднання, метою якого є захист прав і свобод своїх членів – інженерів проєктувальників у будівництві, задоволення їх соціальних, економічних, фахових, виробничих та інших законних інтересів, підвищення престижу професії та рівня кваліфікації проєктувальників у будівництві, сприяння обміну досвідом між ними, впровадження у галузі принципів саморегулювання, розвитку та вдосконаленню нормативно-правових актів, нормативних документів та інших актів у сфері будівництва об'єктів архітектури.

До основної статутної діяльності ВУГІП належать:

- участь у розробці та реалізації місцевих, регіональних, всеукраїнських, міжнародних, комерційних та державних, галузевих, інших програм, пов'язаних із вдосконален-

ням та розвитком будівництва об'єктів архітектури;

- визначення правил і стандартів підприємницької та професійної діяльності, обов'язкових для виконання всіма членами ВУГІП;
- розробка та впровадження фінансових механізмів відповідальності своїх членів перед третіми особами за результати своєї діяльності, у тому числі шляхом встановлення обов'язкового страхування ними або Гільдією цивільно-правової відповідальності членів ВУГІП перед третіми особами.

Членами Гільдії на цей час є 3150 інженерів-проєктувальників.

Свою діяльність ВУГІП здійснює на всій території України через відокремлені підрозділи.

Президент – Брусан Антон Андрійович.

З кінця 2011 року по цей час ВУГІП як робочим органом Атестаційної архітектурно-будівельної комісії атестовано понад 11 тисяч інженерів-проєктувальників, які отримали кваліфікаційні сертифікати від-

повідального виконавця окремих видів робіт (послуг), пов'язаних із створенням об'єктів архітектури, за напрямками: інженерно-будівельне проєктування у частині забезпечення механічного опору та стійкості; дотримання вимог пожежної безпеки; забезпечення безпеки життя і здоров'я людини, захисту навколишнього природного середовища; забезпечення безпеки експлуатації, забезпечення захисту від шуму; забезпечення економії енергії; виконання інженерних вишукувань; технології будівельного виробництва; кошторисної документації; інженерно-будівельне проєктування доріг.

У 2014 році ВУГІП надано статус саморегулювальної організації, а у 2015 році Мінрегіон делегував їй повноваження з проведення професійної атестації інженерів-проєктувальників.

Контакти:

веб-сайт: <http://vugip.org.ua>

тел. (044) 294-34-41

email: office@vugip.org.ua

**МІНІСТЕРСТВО РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ, БУДІВНИЦТВА
ТА ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ**

ДКУД _____

НАКАЗ

16.06.2015

Київ

№ 137

Про делегування повноважень Мінрегіону щодо проведення професійної атестації інженерів-проектувальників саморегульвнй організації у сфері архітектурної діяльності – Всеукраїнській громадській організації «Гільдія проектувальників у будівництві»

Відповідно до статей 16¹ та 17 Закону України «Про архітектурну діяльність», Порядку проведення професійної атестації відповідальних виконавців окремих видів робіт (послуг), пов'язаних із створенням об'єктів архітектури, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 травня 2011 року № 554, Порядку делегування повноважень саморегульвним організаціям у сфері архітектурної діяльності, затвердженого наказом Мінрегіону від 13 жовтня 2014 року № 282, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 30 жовтня 2014 року за № 1369/26146 (далі – Порядок делегування повноважень), наказу Мінрегіону від 25 листопада 2014 року № 326 «Про обсяг повноважень, що делегуються саморегульвним організаціям у сфері архітектурної діяльності», а також враховуючи протокол засідання Комісії з розгляду документів щодо делегування повноважень саморегульвним організаціям у сфері архітектурної діяльності від 22 травня 2015 року,

НАКАЗУЮ:

1. Делегувати строком на 1 (один) рік саморегульвнй організації у сфері архітектурної діяльності – Всеукраїнській громадській організації «Гільдія проектувальників у будівництві» (далі – ВГО «Гільдія проектувальників у будівництві») повноваження Мінрегіону щодо професійної атестації інженерів-проектувальників.
2. ВГО «Гільдія проектувальників у будівництві» забезпечити здійснення делегованих повноважень відповідно до вимог Порядку реалізації делегованого повноваження щодо проведення професійної атестації інженерів-проектувальників, прийнятого Правлінням ВГО «Гільдія проектувальників у будівництві» (рішення Правління від 06 листопада 2014 року № 18) та погодженого Мінрегіоном (лист від 25 листопада 2014 року № 7/17-13990) (далі – Порядок реалізації делегованого повноваження) та Порядку делегування повноважень.
3. Рішення про продовження строку виконання ВГО «Гільдія проектувальників у будівництві» делегованого повноваження приймається відповідно до Порядку реалізації делегованого повноваження.
4. Департаменту державних програм та розвитку житлового будівництва (Козловська Н.В.) забезпечити:
 - здійснення контролю за дотриманням ВГО «Гільдія проектувальників у будівництві» вимог Порядку реалізації делегованого повноваження та Порядку делегування повноважень;
 - оприлюднення цього наказу в офіційному виданні Міністерства «Інформаційний бюлетень Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України».
5. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Абрамовського Р.Р.

**Віце-прем'єр-міністр України – Міністр регіонального розвитку,
будівництва та житлово-комунального господарства України Г.Г. ЗУБКО**

Асоціація

тхів будівельної галузі» (ВГО «Асоціація експертів») – добровільне громадське об'єднання з всеукраїнським статусом, засноване у 2011 році за принципом професійної приналежності та зі статусом неприбуткової організації.

Асоціація експертів ставить перед собою фундаментальні завдання щодо розвитку будівельної галузі в країні, розроблення та впровадження механізмів ефективного захисту професійних прав і законних інтересів своїх членів, забезпечення підвищення їх кваліфікації.

Асоціація має головний офіс у м. Києві та поширює свою діяльність на територію всієї країни: її осередки активно діють в усіх регіонах.

До Асоціації входять понад 1300 експертів, що здійснюють експертизу проектів будівництва і містобудівної документації, проводять

Всеукраїнська громадська організація «Асоціація експертів будівельної галузі» (ВГО «Асоціація експертів»)

обстеження та технічну інвентаризацію об'єктів.

Президент Асоціації – Тарасюк Василь Григорович, кандидат технічних наук, старший науковий співробітник, заступник директора з наукової роботи Державного науково-дослідного інституту будівельних конструкцій.

Вищим керівним органом Асоціації експертів є Конференція, загальне керівництво здійснює Правління. Серед членів правління доктори технічних наук Фаренюк Геннадій Григорович та Лантух-Ляшенко Альберт Ігоревич.

Однією з перших в Україні Асоціація отримала статус саморегулювальної організації (наказ Мінрегіону від 06.08.2014 № 217).

Маючи досвід участі у реформуванні містобудівної діяльності, Асоціація експертів активно долучалася до розроблення законодавчих актів з цих питань та їх імплементації у регіонах. Вона активно взаємодіє з центральними та місцевими органами виконавчої влади і органами місце-

вого самоврядування у вирішенні актуальних для професійної спільноти питань.

Асоціацією проводиться професійна атестація експертів: з 2011 року – як робочий орган Атестаційної архітектурно-будівельної комісії, а на сьогодні – в якості делегованого повноваження. За цей час атестовано майже 3,8 тисяч експертів.

Фундатори Асоціації експертів мають за мету розвинути і закріпити співпрацю з аналогічними міжнародними громадськими організаціями, що дозволить запровадити їх позитивний досвід, а також налагодити ефективну планомірну роботу з розвитку будівельної галузі в Україні. Нещодавно Асоціацією спільно з Гільдією інженерів технічного нагляду утворено Міжнародну Гільдію інженерів – консультантів.

Контакти:

веб-сайт: <http://budex.org.ua>
тел. [044] 384-39-51,
[096] 316-37-73
email: 38a@ukr.net

**МІНІСТЕРСТВО РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ, БУДІВНИЦТВА
ТА ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ**

ДКУД _____

НАКАЗ

16.06.2015

Київ

№ 138

Про делегування повноважень Мінрегіону щодо проведення професійної атестації експертів саморегулівній організації у сфері архітектурної діяльності – Всеукраїнській громадській організації «Асоціація експертів будівельної галузі»

Відповідно до статей 16¹ та 17 Закону України «Про архітектурну діяльність», Порядку проведення професійної атестації відповідальних виконавців окремих видів робіт (послуг), пов'язаних із створенням об'єктів архітектури, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 травня 2011 року № 554, Порядку делегування повноважень саморегулівним організаціям у сфері архітектурної діяльності, затвердженого наказом Мінрегіону від 13 жовтня 2014 року № 282, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 30 жовтня 2014 року за № 1369/26146 (далі – Порядок делегування повноважень), наказу Мінрегіону від 25 листопада 2014 року № 326 «Про обсяг повноважень, що делегуються саморегулівним організаціям у сфері архітектурної діяльності», а також враховуючи протокол засідання Комісії з розгляду документів щодо делегування повноважень саморегулівним організаціям у сфері архітектурної діяльності від 22 травня 2015 року,

НАКАЗУЮ:

1. Делегувати строком на 1 (один) рік саморегулівній організації у сфері архітектурної діяльності – Всеукраїнській громадській організації «Асоціація експертів будівельної галузі» (далі – ВГО «Асоціація експертів будівельної галузі») повноваження Мінрегіону щодо професійної атестації експертів.
2. ВГО «Асоціація експертів будівельної галузі» забезпечити здійснення делегованих повноважень відповідно до вимог Порядку реалізації делегованого повноваження щодо проведення професійної атестації експертів, прийнятого Правлінням ВГО «Асоціація експертів будівельної галузі» (протокол від 29 жовтня 2014 року № 8) та погодженого Мінрегіоном (лист від 25 листопада 2014 року № 7/17-13992) (далі – Порядок реалізації делегованого повноваження) та Порядку делегування повноважень.
3. Рішення про подовження строку виконання ВГО «Асоціація експертів будівельної галузі» делегованого повноваження приймається відповідно до Порядку реалізації делегованого повноваження.
4. Департаменту державних програм та розвитку житлового будівництва (Козловська Н.В.) забезпечити:
 - здійснення контролю за дотриманням ВГО «Асоціація експертів будівельної галузі» вимог Порядку реалізації делегованого повноваження та Порядку делегування повноважень;
 - оприлюднення цього наказу в офіційному виданні Міністерства «Інформаційний бюлетень Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України».
5. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Абрамовського Р.Р.

**Вице-прем'єр-міністр України – Міністр регіонального розвитку,
будівництва та житлово-комунального господарства України Г.Г. ЗУБКО**

**МІНІСТЕРСТВО РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ, БУДІВНИЦТВА
ТА ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ**

ДКУД _____

НАКАЗ

27.01.2014

Київ

№ 26

Про затвердження Зміни № 8 до розділу 1 «Керівники, професіонали, фахівці» Випуску 64 «Будівельні, монтажні та ремонтно-будівельні роботи» Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників

З метою оновлення галузевої нормативної бази з праці та професійної класифікації у будівництві, враховуючи рішення Науково-технічної ради Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 22.12.2011 № 68 «Про розгляд науково-дослідної роботи за договором Н-12/236-11 від 07.12.2011 «Дослідження професійної класифікації у будівництві, розроблення кваліфікаційних характеристик на нові професії працівників у будівництві та підготовка на їх основі зміни до Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників. Випуск 64».

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити, погоджену з Міністерством соціальної політики України, Зміну № 8 до розділу 1 «Керівники, професіонали, фахівці» [кваліфікаційні характеристики професій: «Інженер-проектувальник» – (Код КП – 2142.2), «Експерт будівельний» – (Код КП – 2142.2), «Інженер з технічного нагляду (будівництво)» – (Код КП – 2142.2) Випуску 64 «Будівельні, монтажні та ремонтно-будівельні роботи» Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників (далі – Зміна), що додається.
2. Державному підприємству «Науково-дослідна виробничо-технічна агенція «Стратегія регіонального розвитку» [Рубан Ю.Я.):
 - 2.1 забезпечити в установленому порядку видання та розповсюдження Зміни;
 - 2.2 надати обов'язкові безоплатні примірники типографського видання Зміни одержувачам, визначеним постановою Кабінету Міністрів України від 10.05.2002 № 608 «Про порядок доставляння обов'язкових примірників документів».
3. Департаменту розвитку будівельної діяльності, ціноутворення та економіки будівництва [Губень П.І.] спільно з Департаментом державних програм та розвитку житлового будівництва [Непомнящий О.М.] та за участю державного підприємства «Науково-дослідна виробничо-технічна агенція «Стратегія регіонального розвитку» забезпечити доведення до відома учасників будівельного ринку інформації про затвердження Зміни та надання роз'яснень щодо її застосування.
4. Цей наказ набирає чинності та вводиться у дію з 01.02.2014 окрім кваліфікаційних характеристик професій працівників у частині кваліфікаційних вимог до провідного експерта будівельного, експерта будівельного I та II категорій, провідного інженера з технічного нагляду (будівництво), інженера з технічного нагляду (будівництво) I та II категорій, провідного інженера-проектувальника, інженера-проектувальника I та II категорій, які вводяться у дію з 01.01.2016.
5. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Ісаєнка Д.В.

Міністр Г.П. ТЕМНИК

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства регіонального розвитку, будівництва
та житлово-комунального господарства України
27.01.2014 № 26

Зміна № 8

до розділу 1 «Керівники, професіонали, фахівці»
Випуску 64 «Будівельні, монтажні та ремонтно-будівельні роботи»
Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників

1. Доповнити підрозділ «Професіонали» після позиції «Економіст з договірних та претензійних робіт (будівництво)» новими позиціями такого змісту:

**«Базова професія
ЕКСПЕРТ БУДІВЕЛЬНИЙ»**

Завдання та обов'язки. Здійснює експертизу містобудівної документації державного, регіонального та місцевого рівнів на відповідність законодавчим та нормативно-правовим актам, що регулюють правові та організаційні основи містобудівної діяльності. Здійснює експертизу проектної та планувальної документації на відповідність містобудівним, об'ємно-планувальним, архітектурним, конструктивним, технічним, технологічним вимогам та схемам планування територій. Бере участь у проведенні громадських слухань під час затвердження містобудівної документації на місцевому рівні. Проводить експертні дослідження та дає експертну оцінку технічному стану і експлуатаційним властивостям будівель та споруд, будівельних матеріалів та виробів, аналізує технічні, технологічні, природні тощо фактори, що на них впливають. Визначає якість

проектних рішень шляхом виявлення відхилень від вимог до міцності, надійності та довговічності будинків і споруд, їх експлуатаційної безпеки та інженерного забезпечення. Виконує експертний аналіз кошторисної документації об'єктів будівництва щодо визначення їх кошторисної вартості на відповідність встановленим комплексам кошторисних норм, розцінок та цін з урахуванням сучасних досягнень технології та організації праці будівельної галузі, рівню оснащення будівельно-монтажних організацій тощо. Проводить на договірних засадах відповідні види експертизи та експертні дослідження на замовлення юридичних та фізичних осіб. Готує за результатами проведеної роботи експертні висновки, звіти й іншу документацію встановленого зразка та подає її замовнику. Вивчає, узагальнює та впроваджує сучасний досвід у проведенні експертизи містобудівної документації. Збирає і систематизує дані для створення інформаційної бази, необхідної для експертної діяльності. Бере участь у підготовці аналітичних матеріалів, проведенні науково-практичних робіт, розробленні методичних рекомендацій за видами експертиз.

Повинен знати: законодавство України, що регулює питання: міс-

тобудування, проектування, будівництва, визначення вартості будівництва, технічного регулювання; екологічної, пожежної, санітарної, техногенної, ядерної та радіаційної безпеки, енергозбереження; види та властивості будівельних матеріалів, виробів, конструкцій, що застосовуються при будівництві; стандарти та інші нормативні документи на будівельні матеріали, вироби, конструкції та методики випробувань; порядки та методики щодо: виконання схем планування території України, її окремих частин та генеральних планів міст; виконання інженерних вишукувань; розроблення містобудівної, проектної та кошторисної документації; проведення контролю якості виконання будівельних робіт; установа інженерного устаткування на об'єктах будівництва; виконання технічного обстеження будівель і споруд; складання відповідної технічної та звітної документації; будівельні норми, кошторисні норми, санітарні норми і правила, нормативні акти з питань охорони праці, енергозбереження, екологічної, пожежної, техногенної, ядерної та радіаційної безпеки.

Кваліфікаційні вимоги.¹

Провідний експерт будівельний: повна вища освіта відповідного на-

¹ До введення в дію цих кваліфікаційних вимог експерт будівельний, який в установленому законодавством порядку отримав кваліфікаційний сертифікат, може отримати категорію згідно з кваліфікаційними вимогами за умови підтвердження досвіду виконання відповідних робіт та підвищення кваліфікації.

пряму підготовки (магістр, спеціаліст). Стаж роботи за професією експерта будівельного I категорії (за спеціалізацією) – не менше 2 років. Підвищення кваліфікації згідно із законодавством. Наявність кваліфікаційного сертифіката на виконання відповідних робіт щодо об'єктів будівництва класу наслідків (відповідальності) СС3 (значні наслідки)².

Експерт будівельний I категорії: повна вища освіта відповідного напрямку підготовки (магістр, спеціаліст). Стаж роботи за професією експерта будівельного II категорії (за спеціалізацією) – не менше 2 років. Підвищення кваліфікації згідно із законодавством. Наявність кваліфікаційного сертифіката на виконання відповідних робіт щодо об'єктів будівництва класу наслідків (відповідальності) СС2 (середні наслідки)².

Експерт будівельний II категорії: повна вища освіта відповідного напрямку підготовки (магістр, спеціаліст). Стаж роботи за професією експерта будівельного (за спеціалізацією) – не менше 2 років. Підвищення кваліфікації згідно із законодавством. Наявність кваліфікаційного сертифіката на виконання відповідних робіт щодо об'єктів будівництва класу наслідків (відповідальності) СС1 (незначні наслідки)².

Експерт будівельний: повна вища освіта відповідного напрямку підготовки (магістр, спеціаліст). Стаж роботи у сфері містобудування: для магістра – не менше 3 років, спеціаліста – не менше 5 років.

Спеціалізація ЕКСПЕРТ БУДІВЕЛЬНИЙ З КОШТОРИСНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ

Завдання та обов'язки. Здійснює експертизу кошторисної частини проектної документації відповідно до вимог чинного законодавства, будівельних норм та стандартів. Проводить аналіз наданої інформації. Використовує методики експертної оцінки відповідних факторів, укрупнені кошторисні норми, показники вартості будівництва, прейскуранти на будівництво об'єктів, які враховують повний комплекс будівельних і монтажних робіт, що передбачений типовими проектами і умовами масового зведення об'єктів з урахуванням місцевих умов. Надає за результатами проведеної роботи експертні висновки, звіти та іншу супровідну документацію встановленого зразка. Перевіряє внесення виправлень та коригувань до кошторисної частини проектної документації відповідно до наданих експертних висновків. Дотримується термінів проведення експертизи та готує висновки відповідно до норм чинного законодавства. Вносить відповідні пропозиції щодо вдосконалення форм та методів проведення експертизи. Забезпечує конфіденційність інформації, що міститься в документації, а також в експертному висновку.

Повинен знати: законодавство України з організації та здійснення будівництва, зокрема закони, постанови, розпорядження, накази та інші документи щодо виконання проектних та будівельних робіт; правила оформлення, передачі та зберігання

проектної документації та експертних висновків, звітів та іншої супровідної документації; сучасні тенденції, наукові методи та способи перегляду нормативної документації; будівельні норми, правила та стандарти; правила визначення вартості об'єктів будівництва на всіх стадіях виконання робіт; вимоги до кошторисних нормативів; правила складання, види, склад кошторисної документації; порядок проведення розрахунків за обсяги виконаних робіт; сучасні тенденції, наукові методи та способи перегляду нормативної документації; автоматизовані системи та комплекси для проектування та розрахунку кошторисної вартості будівництва; правила, послідовність, технічні умови виконання будівельних робіт; сучасний вітчизняний і зарубіжний досвід виконання будівельних робіт; конструкції будівель та споруд; види та властивості будівельних матеріалів, виробів, конструкцій та деталей, що застосовуються при будівництві; стандарти, технічні умови на будівельні матеріали, деталі, конструкції; вимоги до якості виконання робіт.

Спеціалізація ЕКСПЕРТ БУДІВЕЛЬНИЙ З МІСТОБУДІВНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ

Завдання та обов'язки. Здійснює проведення експертизи всіх видів містобудівної документації (планування на регіональному рівні, генеральні плани населених пунктів, плани зонування територій, детальні плани територій тощо) відповідно до вимог чинного законодавства, будівельних норм та стандартів. Проводить аналіз

2 Ця вимога поширюється на спеціалізації: експерт-будівельний з технічного обстеження будівель та споруд, експерт-будівельний з шуму, експерт-будівельний з енергоефективності споруд, експерт-будівельний з механічного опору та стійкості, експерт-будівельний з проектною документацією автомобільних доріг, експерт-будівельний з охорони здоров'я та навколишнього середовища, експерт-будівельний з охорони праці та безпеки експлуатації споруд, експерт-будівельний з пожежної і техногенної безпеки.

експертної інформації. Використовує різні форми та методи експертного аналізу і оцінки відповідних факторів. Виконує комплексну перевірку окремих розділів або частин містобудівної документації, що стосуються забезпечення виконання законодавчих актів, нормативів, стандартів, відповідності проекту вихідним даним на проектування. Перевіряє склад містобудівної документації та надає аналітичну оцінку якості прийнятих проектних рішень на підставі обґрунтованих професійних методів. Перевіряє внесення виправлень та коригувань до документації відповідно до наданих експертних зауважень. Надає за результатами проведеної роботи, експертні висновки, звіти та іншу супровідну документацію встановленого зразка. Дотримується термінів проведення експертизи та готує висновки відповідно до норм чинного законодавства в будівництві. Вносить відповідні пропозиції щодо вдосконалення форм та методів проведення експертизи. Забезпечує конфіденційність інформації, що міститься в документації, а також в експертному висновку.

Повинен знати: законодавство України з організації та здійснення містобудівної діяльності, зокрема закони, постанови, розпорядження, накази та інші документи щодо виконання містобудівної документації; будівельні норми, правила та стандарти; правила, послідовність, технічні умови виконання робіт з проектування містобудівної документації, порядок її узгодження та порядок громадських обговорень; правила оформлення, передачі та зберігання містобудівної документації; сучасні тенденції, наукові методи та способи перегляду нормативної документації; автоматизовані системи та комплекси для містобудівного проектування; сучасний вітчизняний і зарубіжний досвід виконання

містобудівної та суміжної документації (топографічні основи, схеми землеустрою, географічні карти, кадастрові плани тощо); методики економічного обґрунтування проектних рішень; методи моделювання розвитку територій і населених пунктів; інженерно-геологічні, санітарні, екологічні вимоги щодо формування містобудівних умов і обмежень; принципи організації інженерних і транспортних мереж, мереж соціально-побутового, медичного обслуговування, планувальних заходів щодо забезпечення цивільного захисту територій; вимоги щодо охорони об'єктів архітектури, історичних, археологічних та інших видів об'єктів культурної спадщини.

Спеціалізація ЕКСПЕРТ БУДІВЕЛЬНИЙ З ТЕХНІЧНОГО ОБСТЕЖЕННЯ БУДІВЕЛЬ ТА СПОРУД

Завдання та обов'язки. Здійснює проведення експертизи з технічного обстеження будівель та споруд, конструкцій та їх елементів відповідно до вимог чинного законодавства, будівельних норм та стандартів. Проводить аналіз експертної інформації. Використовує різні форми та методи експертної оцінки технічного стану і експлуатаційних властивостей будівель, споруд, будівельних матеріалів, виробів та конструкцій та технічних, технологічних, природних тощо факторів, що на них впливають. Виконує комплексну перевірку окремих розділів або частин проектної та іншої документації, перевірку технічного стану та експлуатаційних властивостей будівель та споруд. Дотримується термінів проведення експертизи та готує висновки відповідно до норм чинного законодавства. Надає за результатами проведеної роботи експертні висновки, звіти та іншу супро-

відну документацію встановленого зразка. Вносить відповідні пропозиції, щодо вдосконалення форм та методів проведення експертизи. Забезпечує конфіденційність інформації, що міститься в документації, а також в експертному висновку.

Повинен знати: законодавство України з організації та здійснення будівництва, зокрема закони, постанови, розпорядження, накази та інші документи щодо технічного обстеження будівель та споруд; будівельні норми, правила та стандарти; правила, послідовність, технічні умови виконання будівельних робіт; правила оформлення, передачі та зберігання експертних висновків, звітів та іншої супровідної документації; сучасні тенденції, методи та способи перегляду нормативної документації; автоматизовані системи та комплекси для виконання розрахунків та проектування; сучасні технології та способи виконання будівельних робіт; сучасний вітчизняний і зарубіжний досвід виконання будівельних робіт; конструкції будівель та споруд; фізичні властивості споруд; вимоги до установлення інженерного устаткування на об'єктах; експлуатаційні характеристики та оцінювання відповідності будівельних матеріалів, виробів, конструкцій та деталей на предмет забезпечення механічного опору та стійкості; стандарти, технічні умови на будівельні матеріали, деталі, конструкції; вимоги до якості виконання робіт.

Спеціалізація ЕКСПЕРТ БУДІВЕЛЬНИЙ З ПОЖЕЖНОЇ І ТЕХНОГЕННОЇ БЕЗПЕКИ

Завдання та обов'язки. Здійснює проведення експертизи з дотримання вимог пожежної, техногенної безпеки відповідно до вимог чинного законодавства, будівельних норм та стан-

дартів. Проводить аналіз експертної інформації. Використовує різні форми та методи експертного аналізу і оцінки відповідних факторів. Виконує комплексну перевірку окремих розділів або частин проектної та іншої документації, що стосуються забезпечення дотримання вимог пожежної, техногенної безпеки виробів, будівель та споруд різного призначення. Перевіряє внесення виправлень та коригувань до проектної документації відповідно до наданих експертних зауважень. Надає за результатами проведеної роботи експертні висновки, звіти та іншу супровідну документацію встановленого зразка. Дотримується термінів проведення експертизи та готує висновки відповідно до норм чинного законодавства. Вносить відповідні пропозиції щодо вдосконалення форм та методів проведення експертизи. Забезпечує конфіденційність інформації, що міститься в документації, а також в експертному висновку.

Повинен знати: законодавство України з організації та здійснення будівництва, зокрема, закони постанови, розпорядження, накази та інші документи щодо виконання проектних та будівельних робіт для дотримання вимог пожежної, техногенної безпеки; будівельні норми, правила та стандарти; правила, послідовність, технічні умови виконання будівельних робіт; правила оформлення, передачі та зберігання проектної документації та експертних висновків, звітів та іншої супровідної документації; сучасні тенденції, методи та способи перегляду нормативної документації; автоматизовані системи та комплекси для виконання розрахунків та проектування; сучасні технології та способи виконання будівельних робіт; сучасний вітчизняний і зарубіжний досвід виконання будівельних

робіт; конструкції будівель та споруд; фізичні властивості споруд; вимоги до установаження інженерного устаткування на об'єктах; експлуатаційні характеристики та оцінювання відповідності будівельних матеріалів, виробів, конструкцій та деталей на предмет дотримання вимог пожежної, техногенної безпеки; стандарти, технічні умови на будівельні матеріали, деталі, конструкції; вимоги до якості виконання робіт.

Спеціалізація ЕКСПЕРТ БУДІВЕЛЬНИЙ З МЕХАНІЧНОГО ОПОРУ ТА СТІЙКОСТІ

Завдання та обов'язки. Здійснює проведення експертизи із забезпечення механічного опору та стійкості конструкцій та їх елементів, будівель та споруд відповідно до вимог чинного законодавства, будівельних норм та стандартів. Проводить аналіз експертної інформації. Використовує різні форми та методи експертного аналізу і оцінки відповідних факторів. Виконує комплексну перевірку окремих розділів або частин проектної та іншої документації, що стосуються забезпечення механічного опору та стійкості виробів, будівель та споруд різного призначення. Перевіряє внесення виправлень та коригувань до проектної документації відповідно до наданих експертних зауважень. Надає за результатами проведеної роботи експертні висновки, звіти та іншу супровідну документацію встановленого зразка. Дотримується термінів проведення експертизи та готує висновки відповідно до норм чинного законодавства. Вносить відповідні пропозиції щодо вдосконалення форм та методів проведення експертизи. Забезпечує конфіденційність інформації, що міститься в документації, а також в експертному висновку.

Повинен знати: законодавство України з організації та здійснення будівництва, зокрема, закони, постанови, розпорядження, накази та інші документи щодо виконання проектних та будівельних робіт для забезпечення механічного опору та стійкості; будівельні норми, правила та стандарти; правила, послідовність, технічні умови виконання будівельних робіт; правила оформлення, передачі та зберігання проектної документації; сучасні тенденції, методи та способи перегляду нормативної документації; автоматизовані системи та комплекси для проектування; сучасні технології та способи виконання будівельних робіт; сучасний вітчизняний і зарубіжний досвід виконання будівельних робіт; конструкції будівель та споруд; фізичні властивості споруд; вимоги до установаження інженерного устаткування на об'єктах; стандарти та технічні умови на будівельні матеріали, деталі, конструкції; експлуатаційні характеристики будівельних матеріалів, виробів, конструкцій та деталей на предмет забезпечення механічного опору та стійкості; правила визначення категорії відповідальності конструкцій та їх елементів; вимоги до якості виконання робіт; основи управління, організації та технології виконання будівельних робіт.

Спеціалізація ЕКСПЕРТ БУДІВЕЛЬНИЙ З ІНЖЕНЕРНИХ ВИШУКУВАНЬ

Завдання та обов'язки. Здійснює проведення експертизи та комплексну перевірку окремих розділів або частин проектної документації, що стосується виконання інженерних вишукувань. Перевіряє правильність виконання та застосування підходів до виконання проектних вишукувань. Перевіряє відповідність проектної

документації містобудівним вимогам, експлуатаційній надійності та безпеці. Забезпечує всебічне, комплексне, об'єктивне, якісне та ефективне проведення експертизи інженерних вишукувань відповідно до вимог чинного законодавства, будівельних норм та стандартів. Проводить аналіз експертної інформації. Використовує різні форми та методи експертного аналізу і оцінки відповідних факторів. Виконує комплексну перевірку окремих розділів або частин проектної та іншої документації, що стосуються інженерних вишукувань. Перевіряє внесення виправлень та коригувань до проектної документації відповідно до наданих експертних зауважень. Надає за результатами проведеної роботи експертні висновки, звіти та іншу супровідну документацію встановленого зразка. Дотримується термінів проведення експертизи та готує висновки відповідно до норм чинного законодавства. Вносить відповідні пропозиції щодо вдосконалення форм та методів проведення експертизи. Забезпечує конфіденційність інформації, що міститься в документації, а також в експертному висновку.

Повинен знати: законодавство України з організації та здійснення будівництва, зокрема, закони, постанови, розпорядження, накази та інші документи щодо виконання інженерних вишукувань; будівельні норми, правила та стандарти; правила, послідовність, технічні умови виконання вишувальних робіт; правила оформлення, передачі та зберігання проектної документації та експертних висновків, звітів та іншої супровідної документації встановленого зразка; сучасні тенденції, методи та способи перегляду нормативної документації; вимоги до якості виконання інженерних вишукувань.

Спеціалізація ЕКСПЕРТ БУДІВЕЛЬНИЙ З ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ТА НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

Завдання та обов'язки. Здійснює проведення експертизи із забезпечення безпеки життя і здоров'я людини, захисту навколишнього природного середовища, забезпечення санітарно-епідеміологічного благополуччя населення будівель та споруд відповідно до вимог чинного законодавства, будівельних норм та стандартів. Проводить аналіз експертної інформації. Використовує різні форми та методи експертного аналізу і оцінки відповідних факторів. Виконує комплексну перевірку окремих розділів або частин проектної та іншої документації, що стосуються забезпечення безпеки життя і здоров'я людини, захисту навколишнього природного середовища, забезпечення санітарно-епідеміологічного благополуччя населення будівель та споруд різного призначення. Перевіряє внесення виправлень та коригувань до проектної документації відповідно до наданих експертних зауважень. Надає за результатами проведеної роботи експертні висновки, звіти та іншу супровідну документацію встановленого зразка. Дотримується термінів проведення експертизи та готує висновки відповідно до норм чинного законодавства. Вносить відповідні пропозиції щодо вдосконалення форм та методів проведення експертизи. Забезпечує конфіденційність інформації, що міститься в документації, а також в експертному висновку.

Повинен знати: законодавство України з організації та здійснення будівництва, зокрема, закони, постанови, розпорядження, накази та інші документи щодо виконання проектних та будівельних робіт для забезпечення безпеки життя і здоров'я людини,

захисту навколишнього середовища, забезпечення санітарно-епідеміологічного благополуччя населення; будівельні норми, правила та стандарти; правила, послідовність, технічні умови виконання будівельних робіт; правила оформлення, передачі та зберігання проектної документації та експертних висновків, звітів та іншої супровідної документації встановленого зразка; сучасні тенденції, методи та способи перегляду нормативної документації; автоматизовані системи та комплекси для виконання розрахунків та проектування; сучасні технології та способи виконання будівельних робіт; сучасний вітчизняний і зарубіжний досвід виконання будівельних робіт; конструкції будівель та споруд; фізичні властивості споруд; вимоги до устаткування інженерного устаткування на об'єктах; експлуатаційні характеристики та оцінювання відповідності будівельних матеріалів, виробів, конструкцій та деталей на предмет забезпечення безпеки життя і здоров'я людини, захисту навколишнього середовища, забезпечення санітарно-епідеміологічного благополуччя населення; стандарти, технічні умови на будівельні матеріали, деталі, конструкції; вимоги до якості виконання робіт.

Спеціалізація ЕКСПЕРТ БУДІВЕЛЬНИЙ З ОХОРОНИ ПРАЦІ ТА БЕЗПЕКИ ЕКСПЛУАТАЦІЇ СПОРУД

Завдання та обов'язки. Здійснює проведення експертизи із забезпечення безпеки експлуатації споруд та вимог охорони праці. Проводить аналіз експертної інформації. Використовує різні форми та методи експертного аналізу і оцінки відповідних факторів. Виконує комплексну перевірку окремих розділів або частин проектної та іншої документації, що стосуються за-

безпечення безпеки експлуатації та вимог охорони праці. Перевіряє внесення виправлень та коригувань до проектної документації відповідно до наданих експертних зауважень. Надає за результатами проведеної роботи експертні висновки, звіти та іншу супровідну документацію встановленого зразка. Дотримується термінів проведення експертизи та готує висновки відповідно до норм чинного законодавства. Вносить відповідні пропозиції щодо вдосконалення форм та методів проведення експертизи. Забезпечує конфіденційність інформації, що міститься в документації, а також в експертному висновку.

Повинен знати: законодавство України з організації та здійснення будівництва, зокрема, закони, постанови, розпорядження, накази та інші документи щодо виконання проектних та будівельних робіт для забезпечення безпеки експлуатації та вимог до охорони праці; будівельні норми, правила та стандарти; правила, послідовність, технічні умови виконання будівельних робіт; правила оформлення, передачі та зберігання проектної документації та експертних висновків, звітів та іншої супровідної документації встановленого зразка; сучасні тенденції, методи та способи перегляду нормативної документації; автоматизовані системи та комплекси для виконання розрахунків та проектування; сучасні технології та способи виконання будівельних робіт; сучасний вітчизняний і зарубіжний досвід виконання будівельних робіт; конструкції будівель та споруд; фізичні властивості споруд; вимоги до установаження інженерного устаткування на об'єктах; експлуатаційні характеристики та оцінювання відповідності будівельних матеріалів, виробів, конструкцій та деталей на предмет забезпечення механічного опору та стійкості; стандарти, технічні

умови на будівельні матеріали, деталі, конструкції; вимоги до якості виконання робіт.

Спеціалізація ЕКСПЕРТ БУДІВЕЛЬНИЙ З ПРОЕКТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ АВТОМОБІЛЬНИХ ДОРІГ

Завдання та обов'язки. Здійснює проведення експертизи проектної документації автомобільних доріг відповідно до вимог чинного законодавства, будівельних норм та стандартів. Проводить аналіз експертної інформації. Використовує різні форми та методи експертного аналізу і оцінки відповідних факторів. Виконує комплексну перевірку окремих розділів або частин проектної документації автомобільних доріг. Перевіряє внесення виправлень та коригувань до проектної документації відповідно до наданих експертних зауважень. Надає за результатами проведеної роботи неупереджені експертні висновки, звіти та іншу супровідну документацію встановленого зразка. Дотримується термінів проведення експертизи та готує висновки відповідно до норм чинного законодавства. Вносить відповідні пропозиції щодо вдосконалення форм та методів проведення експертизи. Забезпечує конфіденційність інформації, що міститься в документації, а також в експертному висновку.

Повинен знати: законодавство України з організації та здійснення будівництва, зокрема, закони, постанови, розпорядження, накази та інші документи щодо виконання проектування доріг загального користування та будівельних робіт; будівельні норми, правила та стандарти; правила, послідовність, технічні умови виконання будівельних робіт; правила оформлення, передачі та зберігання проектної документації та експертних висно-

вків, звітів та іншої супровідної документації; сучасні тенденції, методи та способи перегляду нормативної документації; автоматизовані системи та комплекси для виконання розрахунків та проектування; сучасні технології та способи виконання будівельних робіт; сучасний вітчизняний і зарубіжний досвід виконання будівельних робіт; конструкції будівель та споруд; фізичні властивості споруд; вимоги до установаження інженерного устаткування на об'єктах; експлуатаційні характеристики будівельних матеріалів, виробів, конструкцій та деталей; стандарти, технічні умови на будівельні матеріали, деталі, конструкції; вимоги до якості виконання робіт.

Спеціалізація ЕКСПЕРТ БУДІВЕЛЬНИЙ З ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ СПОРУД

Завдання та обов'язки. Здійснює проведення експертизи із забезпечення енергоефективності споруд відповідно до вимог чинного законодавства, будівельних норм та стандартів. Проводить аналіз експертної інформації. Використовує різні форми та методи експертного аналізу і оцінки відповідних факторів. Виконує комплексну перевірку окремих розділів або частин проектної та іншої документації, що стосуються забезпечення економії енергії. Перевіряє внесення виправлень та коригувань до проектної документації відповідно до наданих експертних зауважень. Надає за результатами проведеної роботи експертні висновки, звіти та іншу супровідну документацію встановленого зразка. Дотримується термінів проведення експертизи та готує висновки відповідно до норм чинного законодавства. Вносить відповідні пропозиції щодо вдосконалення форм та методів проведення експертизи. За-

безпечує конфіденційність інформації, що міститься в документації, а також в експертному висновку.

Повинен знати: законодавство України з організації та здійснення будівництва, зокрема, закони, постанови, розпорядження, накази та інші документи щодо виконання проектних та будівельних робіт для забезпечення енергоефективності; будівельні норми, правила та стандарти; правила, послідовність, технічні умови виконання будівельних робіт; правила оформлення, передачі та зберігання проектно-документації та експертних висновків, звітів та іншої супровідної документації встановленого зразка; сучасні тенденції, методи та способи перегляду нормативної документації; автоматизовані системи та комплекси для виконання розрахунків та проектування; сучасні технології та способи виконання будівельних робіт; сучасний вітчизняний і зарубіжний досвід виконання будівельних робіт; конструкції будівель та споруд; фізичні властивості споруд; вимоги до установа інженерного устаткування на об'єктах; експлуатаційні характеристики та оцінювання відповідності будівельних матеріалів, виробів, конструкцій та деталей на предмет забезпечення економії енергії; стандарти, технічні умови на будівельні матеріали, деталі, конструкції; вимоги до якості виконання робіт.

Спеціалізація ЕКСПЕРТ БУДІВЕЛЬНИЙ З ШУМУ

Завдання та обов'язки. Здійснює проведення експертизи із забезпечення захисту від шуму будівель та споруд відповідно до вимог чинного законодавства, будівельних норм та стандартів. Проводить аналіз експертної інформації. Використовує різні форми та методи експертного аналізу і оцінки відповідних факторів. Виконує

комплексну перевірку окремих розділів або частин проектною та іншою документації лише тих, що стосуються забезпечення захисту від шуму будівель та споруд різного призначення. Перевіряє внесення виправлень та коригувань до проектною документації відповідно до наданих експертних зауважень. Надає за результатами проведеної роботи, експертні висновки, звіти та іншу супровідну документацію встановленого зразка. Дотримується термінів проведення експертизи та готує висновки відповідно до норм чинного законодавства. Вносить відповідні пропозиції щодо вдосконалення форм та методів проведення експертизи. Забезпечує конфіденційність інформації, що міститься в документації, а також в експертному висновку.

Повинен знати: законодавство України з організації та здійснення будівництва, зокрема, закони, постанови, розпорядження, накази та інші документи щодо виконання проектних та будівельних робіт для захисту від шуму; будівельні норми, правила та стандарти; правила, послідовність, технічні умови виконання будівельних робіт; правила оформлення, передачі та зберігання проектною документації та експертних висновків, звітів та іншої супровідної документації встановленого зразка; сучасні тенденції, методи та способи перегляду нормативної документації; автоматизовані системи та комплекси для виконання розрахунків та проектування; сучасні технології та способи виконання будівельних робіт; сучасний вітчизняний і зарубіжний досвід виконання будівельних робіт; конструкції будівель та споруд; фізичні властивості споруд; вимоги до установа інженерного устаткування на об'єктах; експлуатаційні характеристики та оцінювання відповідності будівельних матеріалів, виробів, конструкцій та деталей

на предмет забезпечення захисту від шуму; стандарти, технічні умови на будівельні матеріали, деталі, конструкції; вимоги до якості виконання робіт; рівні та класи вимог до експлуатаційних властивостей будівельних виробів.».

2. У підрозділі «Професіонали» позиції «Інженер з нагляду за будівництвом» та «Інженер-проектувальник» викласти у такій редакції:

«Базова професія ІНЖЕНЕР З ТЕХНІЧНОГО НАГЛЯДУ (БУДІВНИЦТВО)

Завдання та обов'язки. Здійснює технічний нагляд та моніторинг виконання робіт кожного етапу будівництва, монтажу обладнання тощо. Забезпечує контроль відповідності обсягів та якості виконаних будівельних робіт затвердженій проектно-кошторисній документації та внесеним, у ході виконання робіт, змінам, технології виконання робіт, вимогам державних стандартів, будівельним нормам і правилам, технічним умовам, екологічним нормам та іншим нормативним документам. Співпрацює із проектними організаціями. Проводить огляд та оцінку результатів виконаних робіт, зокрема прихованих і конструктивних елементів. Веде облік закінчених фізичних обсягів будівельних робіт, оформляє акти робіт, виконаних з недоліками. Виявляє та вивчає причини, які призводять до порушень строків будівництва та погіршення його якості, вживає заходів щодо запобігання цих порушень. Контролює якість та обсяги виконаних будівельних робіт, перевіряє своєчасність усунення дефектів, зазначених в актах, виданих відповідними органами за результатами перевірок, запобігає появі дефектів у подальшому. Бере участь у розгляді змін до проектних, об'ємно-планувальних і конструктив-

них рішень, що виникають у процесі будівництва та пов'язані із впровадженням сучасних технологічних процесів, високопродуктивного устаткування, оснащеного комп'ютерними системами управління, та забезпечує поліпшення техніко-економічних показників об'єктів будівництва, показників якості матеріалів, конструкцій і виконання будівельно-монтажних робіт. Оперативно вирішує питання щодо заміни матеріалів, виробів, конструкцій (без зниження якості будівельних робіт). Бере участь у проведенні перевірок відповідними органами та прийнятті в експлуатацію будівельних об'єктів у встановленому порядку. Перевіряє наявність технічних паспортів, сертифікатів та інших документів, що підтверджують якісні характеристики конструкцій, виробів, обладнання, матеріалів тощо, а також документів, що відображають результати лабораторних випробувань. Здійснює нагляд за комплектністю та правильністю ведення встановленої виконавчої, технічної документації, перевіряє правильність та своєчасність її складання.

Повинен знати: законодавство України з організації та здійснення будівництва, зокрема, закони, постанови, розпорядження, накази та інші документи щодо виконання будівельних робіт у відповідній галузі; будівельні норми, правила та стандарти; порядок проведення технічного нагляду, прийняття в експлуатацію об'єктів будівництва; правила, послідовність, технічні умови виконання будівельних робіт; сучасні вітчизняні і зарубіжні технології та способи виконання будівельних робіт; конструкції будівель та споруд; фізичні властивості споруд;

вимоги до встановлення інженерного устаткування на об'єктах будівництва; види та властивості будівельних матеріалів, виробів, конструкцій та деталей, що застосовуються при будівництві; стандарти, технічні умови на будівельні матеріали, деталі, конструкції; вимоги до якості виконання робіт; особливості будівельних методів у регіонах, де здійснюється будівництво об'єктів; правила виконання інженерного обмірювання та розроблення робочих креслень; правила та методи виконання діагностики деформації та загрози руйнування об'єктів будівництва; способи виявлення браку та його усунення; основи організації виробництва, праці, управління, трудового законодавства; вимоги до об'єктів будівництва (технічні, економічні, екологічні тощо); правила роботи з фотографічною, геодезичною та обчислювальною технікою; технічні засоби виконання будівельних робіт; технічні характеристики та правила експлуатації машин, механізмів, устаткування, механічного, пневматичного та електричного інструменту; методика, організацію та правила складання актів, іншої технічної, звітної документації; причини, що призводять до руйнування конструкцій та об'єктів.

Кваліфікаційні вимоги.¹

Провідний інженер з технічного нагляду (будівництво): повна вища освіта відповідного напрямку підготовки (магістр, спеціаліст). Стаж роботи за професією інженера з технічного нагляду (будівництво) I категорії – не менше 2 років. Підвищення кваліфікації згідно із законодавством. Наявність кваліфікаційного сертифіката на виконання відповідних робіт щодо об'єктів будівництва V категорії складності.

Інженер з технічного нагляду I категорії (будівництво): повна вища освіта відповідного напрямку підготовки (магістр, спеціаліст). Стаж роботи за професією інженера з технічного нагляду (будівництво) II категорії – не менше 2 років. Підвищення кваліфікації згідно із законодавством. Наявність кваліфікаційного сертифіката на виконання відповідних робіт щодо об'єктів будівництва IV категорії складності.

Інженер з технічного нагляду II категорії (будівництво): повна вища освіта відповідного напрямку підготовки (магістр, спеціаліст). Стаж роботи за професією інженера з технічного нагляду (будівництво) – не менше 2 років. Підвищення кваліфікації згідно із законодавством. Наявність кваліфікаційного сертифіката на виконання відповідних робіт щодо об'єктів будівництва III категорії складності.

Інженер з технічного нагляду (будівництво): повна вища освіта відповідного напрямку підготовки (магістр, спеціаліст). Стаж роботи у сфері будівництва – не менше 3 років. Наявність відповідного кваліфікаційного сертифіката.

Спеціалізація ІНЖЕНЕР З ТЕХНІЧНОГО НАГЛЯДУ(БУДІВНИЦТВО АВТОМОБІЛЬНИХ ДОРІГ)

Завдання та обов'язки. Здійснює контроль за відповідністю якості та обсягів виконуваних будівельно-монтажних робіт проектній документації при будівництві автомобільних доріг загального користування. Перевіряє відповідність виконання будівельно-монтажних робіт, конструкцій, виробів, матеріалів та обладнання при будівни-

1 До введення в дію цих кваліфікаційних вимог інженер з технічного нагляду (будівництво), який в установленому законодавством порядку отримав кваліфікаційний сертифікат, може отримати категорію згідно з кваліфікаційними вимогами за умови підтвердження досвіду виконання відповідних робіт та підвищення кваліфікації.

цтві автомобільних доріг загального користування проектним рішенням, вимогам державних стандартів, будівельних норм та правил, технічним умовам та іншим нормативним документам. Перевіряє наявність документів, які підтверджують якісні характеристики конструкцій, виробів, матеріалів та обладнання – технічного паспорта, сертифіката та інших документів, що відображають результати лабораторних досліджень тощо. Контролює виконання вказівок і приписів, виданих за результатами перевірок автомобільних доріг загального користування відповідними органами. Проводить огляд та оцінку результатів виконаних робіт, у тому числі прихованих, а також конструктивних елементів при будівництві автомобільних доріг загального користування. Оформляє акти робіт, виконаних з недоліками при будівництві автомобільних доріг загального користування. Веде облік обсягів прийнятих і оплачених будівельно-монтажних робіт при будівництві автомобільних доріг загального користування, а також будівельно-монтажних робіт виконаних з недоліками. Бере участь в проведенні спеціальних обстежень, включаючи оцінку та визначення певного переліку технічних характеристик та показників, які характеризують транспортно-експлуатаційний рівень ділянки дороги в цілому. Бере участь у проведенні перевірки якості окремих конструкцій та вузлів, будівельно-монтажних робіт усіх видів, відповідності змонтованого спецобладнання, устаткування і механізмів технічним умовам. Бере участь у прийнятті в експлуатацію закінченого будівництва автомобільних доріг загального користування у встановленому порядку.

Повинен знати: законодавство України з організації та здійснення будівництва автомобільних доріг загаль-

ного користування; постанови, розпорядження, накази, будівельні норми, правила, стандарти та інші документи при будівництві автомобільних доріг загального користування; порядок проведення технічного нагляду, прийняття в експлуатацію автомобільних доріг загального користування; правила, послідовність, технічні умови виконання робіт при будівництві автомобільних доріг загального користування; вимоги до якості виконання робіт; сучасні вітчизняні і зарубіжні технології будівництва автомобільних доріг загального користування; конструкції автомобільних доріг загального користування; вимоги до встановлення інженерного устаткування при будівництві автомобільних доріг загального користування; види та властивості будівельних матеріалів, виробів, конструкцій та деталей, що застосовуються при будівництві; стандарти, технічні умови на будівельні матеріали, деталі, конструкції; особливості виконання будівельно-монтажних робіт відповідно до категорії складності об'єктів; правила виконання інженерного обмірювання та розроблення робочих креслень; правила та методи виконання діагностики деформації та загрози руйнування автомобільних доріг загального користування; причини, що призводять до руйнування конструкцій автомобільних доріг загального користування; способи виявлення браку та його усунення; основи організації виробництва, праці, управління, трудового законодавства; вимоги до об'єктів будівництва (технічні, економічні, екологічні тощо); правила роботи з фотографічною, геодезичною та обчислювальною технікою; технічні характеристики та правила експлуатації будівельних машин та механізмів; правила складання актів, іншої технічної, звітної документації.

Спеціалізація

ІНЖЕНЕР З ТЕХНІЧНОГО НАГЛЯДУ (БУДІВНИЦТВО БУДІВЕЛЬ І СПОРУД)

Завдання та обов'язки. Здійснює контроль за відповідністю якості та обсягів виконуваних будівельно-монтажних робіт проектній документації при будівництві будівель і споруд. Перевіряє відповідність виконання будівельно-монтажних робіт, конструкцій, виробів, матеріалів та обладнання при будівництві будівель і споруд проектним рішенням, вимогам державних стандартів, будівельних норм та правил, технічним умовам та іншим нормативним документам. Перевіряє наявність документів, які підтверджують якісні характеристики конструкцій, виробів, матеріалів та обладнання, технічного паспорта, сертифіката, документів, що відображають результати лабораторних досліджень, тощо. Контролює виконання вказівок і приписів, виданих за результатами перевірок виконаних будівельно-монтажних робіт при будівництві будівель і споруд відповідними виконавчими органами. Проводить огляд та оцінку результатів виконаних робіт, у тому числі прихованих, а також конструктивних елементів при будівництві будівель і споруд. Повідомляє підряднику про невідповідність виробів, матеріалів та обладнання вимогам нормативних документів. Оформляє акти робіт, виконаних з недоліками при будівництві будівель і споруд. Веде облік обсягів прийнятих і оплачених будівельно-монтажних робіт при будівництві будівель і споруд, а також будівельно-монтажних робіт виконаних з недоліками. Бере участь у проведенні перевірки якості окремих конструкцій та вузлів, будівельно-монтажних робіт усіх видів, відповідності змонтованого спецобладнання, устаткування і

механізмів технічним умовам при будівництві будівель і споруд. Бере участь у прийнятті в експлуатацію закінченого будівництва будівель та споруд у встановленому порядку.

Повинен знати: законодавство України з організації та здійснення будівництва; постанови, розпорядження, накази, будівельні норми, правила, стандарти та інші документи при будівництві будівель та споруд; порядок проведення технічного нагляду, прийняття в експлуатацію будівель та споруд; правила, послідовність, технічні умови виконання робіт при будівництві будівель та споруд; вимоги до якості виконання робіт; сучасні технології та способи виконання будівельних робіт; сучасний вітчизняний і зарубіжний досвід виконання будівельних робіт; конструкції будівель та споруд; фізичні властивості будівель та споруд; вимоги до установлення інженерного устаткування при будівництві будівель та споруд; види та властивості будівельних матеріалів, виробів, конструкцій та деталей, що застосовуються при будівництві; стандарти, технічні умови на будівельні матеріали, деталі, конструкції; особливості виконання будівельно-монтажних робіт відповідно до категорії складності об'єктів; правила виконання інженерного обмірювання та розроблення робочих креслень; правила та методи виконання діагностики деформації та загрози руйнування об'єктів будівництва; причини, що призводять до руйнування конструкцій та об'єктів; способи виявлення браку та його усунення; основи організації виробництва, праці, управління, трудового законодавства; вимоги до об'єктів будівництва (технічні,

економічні, екологічні тощо); правила роботи з фотографічною, геодезичною та обчислювальною технікою; технічні характеристики та правила експлуатації будівельних машин та механізмів; правила складання актів, іншої технічної, звітної документації.

Базова професія ІНЖЕНЕР-ПРОЕКТУВАЛЬНИК

Завдання та обов'язки. Розробляє окремі розділи (частини) проекту відповідно до виданого йому завдання. Бере участь у розробленні пропозицій щодо проектних рішень, у збиранні вихідних даних для проектування, вирішенні технічних питань, що виникають протягом усього періоду проектування об'єктів, їх будівництва, введення в дію й освоєння проектних потужностей. Пов'язує проектні рішення виданого йому завдання з проектними рішеннями інших розділів (частин) проекту. Проводить патентні дослідження з метою забезпечення патентної чистоти нових проектних рішень та їх патентоспроможності. Забезпечує відповідність проектних рішень і документації, що розробляються, стандартам, технічним умовам та іншим нормативним документам з проектування та будівництва. Здійснює авторський нагляд за будівництвом запроектованих об'єктів з питань, що входять до його компетенції, аналіз й узагальнення досвіду проектування й впровадження у будівництво прийнятих проектних рішень; готує на цій основі пропозиції щодо доцільності коригування прийнятих загальних і принципів напрямів проектування. Використо-

вує комп'ютерну техніку і зовнішні пристрої до неї, програмне забезпечення для створення, зберігання, обробки інформації. Застосовує в роботі інформаційно-комунікаційні технології, відповідні комп'ютерні програми і бази даних. Бере участь у складанні заявок на винаходи та підготовці висновків з раціоналізаторських пропозицій та винаходів, проектів стандартів, технічних умов та інших нормативних документів, у роботі семінарів і конференцій.

Повинен знати: закони, постанови, розпорядження, накази, методичні, нормативні й інші документи щодо проектування об'єктів будівництва, оформлення проектно-кошторисної та іншої технічної документації; методи проектування та проведення техніко-економічних розрахунків; основи технології будівельного виробництва, виготовлення та монтажу устаткування і конструкцій, види та властивості матеріалів; сучасний вітчизняний і зарубіжний досвід у сфері проектування об'єктів будівництва; технічні, економічні, екологічні та соціальні вимоги до об'єктів, що проектуються; технічні засоби проектування та будівництва; правила користування комп'ютерною технікою та периферійним оснащенням до неї.

Кваліфікаційні вимоги.¹

Провідний інженер-проектувальник: повна вища освіта відповідного напрямку підготовки (магістр, спеціаліст). Стаж роботи за професією інженера-проектувальника I категорії – не менше 2 років. Підвищення кваліфікації згідно із законодавством. Наявність кваліфікаційного сертифіката на виконання відповідних робіт щодо об'єктів

1 До введення в дію цих кваліфікаційних вимог інженер-проектувальник, який в установленому законодавством порядку отримав кваліфікаційний сертифікат, може отримати категорію згідно з кваліфікаційними вимогами за умови підтвердження досвіду виконання відповідних робіт та підвищення кваліфікації.

будівництва класу наслідків (відповідальності) СС3 (значні наслідки)².

Інженер-проектувальник I категорії: повна вища освіта відповідного напрямку підготовки (магістр, спеціаліст), для магістра – без вимог до стажу роботи, спеціаліста стаж роботи за професією інженера-проектувальника II категорії – не менше 2 років. Підвищення кваліфікації згідно із законодавством. Наявність кваліфікаційного сертифіката на виконання відповідних робіт щодо об'єктів будівництва класу наслідків (відповідальності) СС2 (середні наслідки)².

Інженер-проектувальник II категорії: повна вища освіта відповідного напрямку підготовки (спеціаліст). Стаж роботи за професією інженера-проектувальника – не менше 2 року. Підвищення кваліфікації згідно із законодавством. Наявність кваліфікаційного сертифіката. Наявність кваліфікаційного сертифіката на виконання відповідних робіт щодо об'єктів будівництва класу наслідків (відповідальності) СС1 (незначні наслідки)².

Інженер-проектувальник: повна вища освіта відповідного напрямку підготовки (спеціаліст). Без вимог до стажу роботи.

Спеціалізація ІНЖЕНЕР-ПРОЕКТУВАЛЬНИК З ШУМУ

Завдання та обов'язки. Розробляє окремі розділи або частини проекту, що стосується забезпечення захисту від шуму на усіх стадіях проектування об'єктів будівництва. Забезпечує згідно з чинним законодавством відповідність проектної документації вимогам щодо

надійності та конструктивної безпеки будівель, споруд, будівельних конструкцій та основ. Забезпечує відповідність проектних рішень іншим розділам або частинам проекту. Готує пояснювальну записку до окремих розділів або частин проекту із забезпечення захисту від шуму, перелік креслеників, підписує їх та передає відповідальній особі. Захищає проектні рішення при проходженні експертизи та на основі отриманих зауважень вносить відповідні корективи. Бере участь у передпроектних дослідженнях та проробленнях, що пов'язані із інвестиційними вкладеннями. Бере участь в забезпеченні відповідності проектної документації архітектурним і містобудівним вимогам, захисту навколишнього природного середовища, раціональному використанню природних ресурсів, експлуатаційній надійності та безпеці, високій ефективності та окупності інвестицій, патентоспроможності та патентній чистоті технічних рішень та застосованого обладнання, конкурентоспроможності продукції. Бере участь у зборі вихідних даних та розробленні завдань щодо проектних рішень в частині забезпечення захисту від шуму об'єктів будівництва. Бере участь, у встановленому порядку, в авторському нагляді за реалізацією проектних рішень із захисту від шуму при будівництві об'єкта. Використовує комп'ютерну техніку і зовнішні пристрої до неї, програмне забезпечення для створення, зберігання, обробки інформації. Застосовує в роботі інформаційно-комунікаційні технології, відповідні комп'ютерні програми і бази даних.

Повинен знати: законодавство України з організації та здійснення бу-

дівництва; постанови, розпорядження, накази та інші документи щодо виконання проектних та будівельних робіт для забезпечення захисту від шуму; будівельні норми, правила та стандарти; правила, послідовність, технічні умови виконання будівельних робіт; правила оформлення, передачі та зберігання проектної документації; сучасні тенденції, наукові методи та способи перегляду нормативної документації; автоматизовані системи та комплекси для проектування; сучасні технології та способи виконання будівельних робіт; сучасний вітчизняний і зарубіжний досвід виконання будівельних робіт; конструкції будівель та споруд; фізичні властивості споруд, вимоги до виробів, будівель і споруд щодо захисту від шуму; рівні та класи вимог до експлуатаційних характеристик будівельних виробів; вимоги до установаження інженерного устаткування на об'єктах; експлуатаційні характеристики та оцінювання відповідності будівельних матеріалів, виробів, конструкцій та деталей на предмет забезпечення захисту від шуму; стандарти або технічні умови на будівельні матеріали, деталі, конструкції; вимоги до якості виконання робіт; основи управління, організації та технології виконання будівельних робіт.

Спеціалізація ІНЖЕНЕР-ПРОЕКТУВАЛЬНИК З ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ СПОРУД

Завдання та обов'язки. Розробляє окремі розділи або частини проекту, що стосується забезпечення економії енергії на усіх стадіях проектування. Забезпечує, згідно з чинним законо-

2 Ця вимога поширюється на спеціалізації: інженер-проектувальник з шуму, інженер-проектувальник з енергоефективності споруд, інженер-проектувальник з механічного опору та стійкості, інженер-проектувальник автомобільних доріг, інженер-проектувальник з охорони здоров'я та навколишнього середовища, інженер-проектувальник з безпеки експлуатації споруд, інженер-проектувальник з пожежної безпеки.

давством, відповідність проектної документації вимогам щодо надійності та конструктивної безпеки будівель, споруд, будівельних конструкцій та основ. Забезпечує відповідність проектних рішень іншим розділам або частинам проекту. Готує пояснювальну записку до окремих розділів або частин проекту із забезпечення економії енергії, перелік креслеників, підписує їх та передає відповідальній особі. Захищає проектні рішення при проходженні експертизи та вносить корективи на основі отриманих зауважень. Бере участь у передпроектних дослідженнях та корегуваннях, що пов'язані із інвестиційними вкладеннями. Бере участь в забезпеченні відповідності проектної документації архітектурним і містобудівним вимогам, захисту навколишнього природного середовища, раціональному використанню природних ресурсів, експлуатаційній надійності та безпеці, високій ефективності та окупності інвестицій, патентоспроможності та патентній чистоті технічних рішень та застосованого обладнання, конкурентоспроможності продукції. Бере участь у зборі вихідних даних та розробленні завдань щодо проектних рішень в частині забезпечення економії енергії об'єктів будівництва. Бере участь, у встановленому порядку, в авторському нагляді за реалізацією проектних рішень із забезпечення економії енергії при будівництві будівель та споруд. Використовує комп'ютерну техніку і зовнішні пристрої до неї, програмне забезпечення для створення, зберігання, обробки інформації. Застосовує в роботі інформаційно-комунікаційні технології, відповідні комп'ютерні програми і бази даних.

Повинен знати: законодавство України з організації та здійснення будівництва; постанови, розпорядження, накази та інші документи щодо

виконання проектних та будівельних робіт для забезпечення економії енергії; будівельні норми, правила та стандарти; правила, послідовність, технічні умови виконання будівельних робіт; правила оформлення, передачі та зберігання проектної документації; сучасні тенденції, наукові методи та способи перегляду нормативної документації; автоматизовані системи та комплекси для проектування; сучасні технології та способи виконання будівельних робіт; сучасний вітчизняний і зарубіжний досвід виконання будівельних робіт; конструкції будівель та споруд; фізичні властивості споруд; вимоги до установа інженерного устаткування на об'єктах; експлуатаційні характеристики та оцінювання відповідності будівельних матеріалів, виробів, конструкцій та деталей на предмет забезпечення економії енергії; стандарти або технічні умови на будівельні матеріали, деталі, конструкції; вимоги до якості виконання робіт; основи управління, організації та технології виконання будівельних робіт.

Спеціалізація ІНЖЕНЕР-ПРОЕКТУВАЛЬНИК З МЕХАНІЧНОГО ОПОРУ ТА СТІЙКОСТІ

Завдання та обов'язки. Розробляє окремі розділи або частини проекту, що стосується забезпечення механічного опору та стійкості конструкцій та їх елементів, будівель та споруд на усіх стадіях проектування об'єктів будівництва. Забезпечує згідно з чинним законодавством відповідність проектної документації вимогам щодо надійності та конструктивної безпеки будівель, споруд, будівельних конструкцій та основ. Забезпечує відповідність проектних рішень іншим розділам або частинам проекту. Захищає проектні рішення при проходженні експертизи

та вносить корективи на основі отриманих зауважень. Готує пояснювальну записку до окремих розділів або частин проекту із забезпечення механічного опору та стійкості, перелік креслеників, підписує їх та передає відповідальній особі. Бере участь у передпроектних дослідженнях та корегуваннях, що пов'язані із інвестиційними вкладеннями. Бере участь в забезпеченні відповідності проектної документації архітектурним і містобудівним вимогам, захисту навколишнього природного середовища, раціональному використанню природних ресурсів, експлуатаційній надійності та безпеці, високій ефективності та окупності інвестицій, патентоспроможності та патентній чистоті технічних рішень та застосованого обладнання, конкурентоспроможності продукції. Бере участь у зборі вихідних даних та розробленні завдань щодо проектних рішень в частині забезпечення механічного опору та стійкості об'єктів будівництва. Бере участь, у встановленому порядку, в авторському нагляді за реалізацією проектних рішень із забезпечення механічного опору та стійкості при будівництві будівель та споруд. Використовує комп'ютерну техніку і зовнішні пристрої до неї, програмне забезпечення для створення, зберігання, обробки інформації. Застосовує в роботі інформаційно-комунікаційні технології, відповідні комп'ютерні програми і бази даних.

Повинен знати: законодавство України з організації та здійснення будівництва; постанови, розпорядження, накази та інші документи щодо виконання проектних та будівельних робіт для забезпечення механічного опору та стійкості; будівельні норми, правила та стандарти; правила, послідовність, технічні умови виконання будівельних робіт; правила оформлення, передачі та зберігання проектної документації;

сучасні тенденції, наукові методи та способи перегляду нормативної документації; автоматизовані системи та комплекси для проектування; сучасні технології та способи виконання будівельних робіт; сучасний вітчизняний і зарубіжний досвід виконання будівельних робіт; конструкції будівель та споруд; експлуатаційні характеристики будівельних матеріалів, виробів, конструкцій та деталей на предмет забезпечення механічного опору та стійкості; вимоги до установаження інженерного устаткування на об'єктах; стандарти або технічні умови на будівельні матеріали, деталі, конструкції; правила визначення категорії відповідальності конструкцій та їх елементів; вимоги до якості виконання робіт; основи управління, організації та технології виконання будівельних робіт.

Спеціалізація ІНЖЕНЕР-ПРОЕКТУВАЛЬНИК З КОШТОРИСНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ

Завдання та обов'язки. Розробляє розділ проекту – кошторисна документація або окремі його частини при проектуванні об'єктів відповідно до отриманого завдання. Визначає в установленому законодавством порядку кошторисну вартість усіх видів робіт на всіх стадіях проектування об'єктів. Виконує необхідні розрахунки та обґрунтування для визначення вартості об'єкту будівництва. Забезпечує відповідність проектних рішень отриманого завдання проектним рішенням інших розділів або частин проекту. Здійснює розроблення, перегляд та уточнення ресурсних елементних кошторисних норм за елементами нормування (витрати праці, середній розряд робіт, час експлуатації будівельних машин і механізмів, витрати матеріальних ресурсів) з урахуванням досліджень у сфері технології та організації будівельного

виробництва. Захищає проектні рішення при проходженні експертизи та вносить корективи на основі наданих висновків. Проводить моніторинг результатів використання нових норм, аналізує результати їх впровадження. Підписує кошторисну документацію та передає її відповідальній особі. Бере участь у розробленні завдань щодо проектних рішень в частині кошторисної документації. Бере участь у зборі необхідної інформації для розробки кошторисної документації. Використовує комп'ютерну техніку і зовнішні пристрої до неї, програмне забезпечення для створення, зберігання, обробки інформації. Застосовує в роботі інформаційно-комунікаційні технології, відповідні комп'ютерні програми і бази даних.

Повинен знати: законодавство України з організації та здійснення будівництва; постанови, розпорядження, накази та інші документи щодо розробки кошторисної документації; правила оформлення, передачі та зберігання проектно-кошторисної документації; будівельні норми, правила та стандарти; правила визначення вартості об'єктів будівництва на всіх стадіях виконання робіт; правила складання, види, склад інвестиційної кошторисної документації; порядок проведення розрахунків за обсяги виконаних робіт; сучасні тенденції, наукові методи та способи перегляду нормативної документації; автоматизовані системи та комплекси для проектування та розрахунку кошторисної вартості будівництва; правила, послідовність, технічні умови виконання будівельних робіт; сучасний вітчизняний і зарубіжний досвід виконання будівельних робіт; зарубіжний досвід ціноутворення у будівництві; конструкції будівель та споруд; види та властивості будівельних матеріалів, виробів, конструкцій та їх елементів, що застосовуються при бу-

дівництві; стандарти, технічні умови на будівельні матеріали, деталі, конструкції; вимоги до якості виконання робіт; основи управління, організації та технології виконання будівельних робіт.

Спеціалізація ІНЖЕНЕР-ПРОЕКТУВАЛЬНИК АВТОМОБІЛЬНИХ ДОРІГ

Завдання та обов'язки. Забезпечує згідно з чинним законодавством відповідність проектної документації вимогам щодо надійності та конструктивної безпеки автомобільних доріг загального користування. Забезпечує відповідність проектної документації вимогам чинного законодавства, надійність і довговічність конструкцій, зниження рівня впливу споруди на навколишнє природне середовище, зручність і економічність утримання та можливість ремонту. Забезпечує відповідність проектних рішень іншим розділам або частинам проекту. Готує пояснювальну записку до проектної документації або окремих розділів проекту для будівництва автомобільних доріг загального користування, перелік креслеників, підписує їх та передає відповідальній особі. Бере участь у передпроектних дослідженнях та корегуваннях, що пов'язані із інвестиційними вкладеннями. Захищає проектні рішення при проходженні експертизи та вносить корективи на основі отриманих зауважень. Бере участь в забезпеченні відповідності проектної документації архітектурним і містобудівним вимогам, захисту навколишнього природного середовища, раціональному використанню природних ресурсів, експлуатаційній надійності та безпеці, високій ефективності та окупності інвестицій, патентоспроможності та патентній чистоті технічних рішень та застосованого обладнання, конкурентоспроможності

продукції. Бере участь у зборі вихідних даних та розробленні завдань для проектування автомобільних доріг загального користування. Бере участь, у встановленому порядку, в авторському нагляді за реалізацією проектних рішень при будівництві автомобільних доріг загального користування. Використовує комп'ютерну техніку і зовнішні пристрої до неї, програмне забезпечення для створення, зберігання, обробки інформації. Застосовує в роботі інформаційно-комунікаційні технології, відповідні комп'ютерні програми і бази даних.

Повинен знати: законодавство України з організації та здійснення будівництва автомобільних доріг; постанови, розпорядження, накази та інші документи щодо проектування та будівництва автомобільних доріг; будівельні норми, правила та стандарти; правила, послідовність, технічні умови виконання будівельних робіт; правила оформлення, передачі та зберігання проектної документації; сучасні тенденції, наукові методи та способи перегляду нормативної документації; автоматизовані системи та комплекси для проектування; сучасні технології та способи виконання будівельних робіт при будівництві автомобільних доріг; сучасний вітчизняний і зарубіжний досвід виконання будівельних робіт; конструкції земляного полотна, дорожнього одягу, допоміжні конструкції, тощо; фізичні властивості споруд; вимоги до установа інженерного устаткування на об'єктах; експлуатаційні характеристики та оцінювання відповідності будівельних матеріалів, виробів, конструкцій та деталей на предмет будівництва автомобільних доріг; стандарти або технічні умови на будівельні матеріали, деталі, конструкції; вимоги до якості виконання робіт; основи управління, організації та технології виконання будівельних робіт.

Спеціалізація ІНЖЕНЕР-ПРОЕКТУВАЛЬНИК З ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ТА НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

Завдання та обов'язки. Розробляє окремі розділи або частини проекту, що стосуються забезпечення безпеки життя і здоров'я людини, захисту навколишнього середовища на усіх стадіях проектування об'єктів будівництва. Забезпечує згідно з чинним законодавством відповідність проектної документації вимогам щодо надійності та конструктивної безпеки будівель, споруд, будівельних конструкцій та основ. Забезпечує відповідність проектних рішень іншим розділам або частинам проекту. Захищає проектні рішення при проходженні експертизи та вносить корективи на основі отриманих зауважень. Готує пояснювальну записку до окремих розділів або частин проекту із забезпечення безпеки життя і здоров'я людини, захисту навколишнього середовища, перелік креслеників, підписує їх та передає відповідальній особі. Бере участь у передпроектних дослідженнях та корегуваннях, що пов'язані із інвестиційними вкладеннями. Бере участь в забезпеченні відповідності проектної документації архітектурним і містобудівним вимогам, захисту навколишнього природного середовища, раціональному використанню природних ресурсів, експлуатаційній надійності та безпеці, високій ефективності та окупності інвестицій, патентоспроможності та застосованого обладнання, конкурентоспроможності продукції. Бере участь у зборі вихідних даних та розробленні завдань, щодо проектних рішень в частині забезпечення безпеки життя і здоров'я людини, захисту навколишнього середовища. Бере участь, у встановленому порядку, в авторському

нагляді за реалізацією проектних рішень із забезпечення безпеки життя і здоров'я людини, захисту навколишнього середовища. Використовує комп'ютерну техніку і зовнішні пристрої до неї, програмне забезпечення для створення, зберігання, обробки інформації. Застосовує в роботі інформаційно-комунікаційні технології, відповідні комп'ютерні програми і бази даних.

Повинен знати: законодавство України з організації та здійснення будівництва; постанови, розпорядження, накази та інші документи щодо виконання проектних та будівельних робіт для забезпечення безпеки життя і здоров'я людини, захисту навколишнього середовища; будівельні норми, правила та стандарти; правила оформлення, передачі та зберігання проектної документації; сучасні тенденції, наукові методи та способи перегляду нормативної документації; автоматизовані системи та комплекси для проектування; конструкції будівель та споруд; фізичні властивості будівель та споруд; експлуатаційні характеристики та оцінювання відповідності будівельних матеріалів, виробів, конструкцій та деталей на предмет забезпечення безпеки життя і здоров'я людини, захисту навколишнього середовища; стандарти або технічні умови на будівельні матеріали, деталі, конструкції; основи управління, організації та технології виконання будівельних робіт.

Спеціалізація ІНЖЕНЕР-ПРОЕКТУВАЛЬНИК З БЕЗПЕКИ ЕКСПЛУАТАЦІЇ СПОРУД

Завдання та обов'язки. Розробляє окремі розділи або частини проекту, що стосуються забезпечення безпеки експлуатації будівель та споруд. Забезпечує згідно з чинним законодавством відповідність проектної документації вимогам щодо надійності та конструк-

тивної безпеки будівель, споруд, будівельних конструкцій та основ. Забезпечує відповідність проектних рішень іншим розділам або частинам проекту. Готує пояснювальну записку до окремих розділів або частин проекту із забезпечення безпеки експлуатації будівель та споруд, перелік креслеників, підписує їх та передає відповідальній особі. Захищає проектні рішення при проходженні експертизи та вносить корективи на основі отриманих зауважень. Бере участь у передпроектних дослідженнях та корегуваннях, що пов'язані із інвестиційними вкладеннями. Бере участь в забезпеченні відповідності проектної документації архітектурним і містобудівним вимогам, захисту навколишнього природного середовища, раціональному використанню природних ресурсів, експлуатаційній надійності та безпеці, високій ефективності та окупності інвестицій, патентоспроможності та патентній чистоті технічних рішень та застосованого обладнання, конкурентоспроможності продукції. Бере участь у зборі вихідних даних та розробленні завдань щодо проектних рішень в частині забезпечення безпеки експлуатації об'єктів будівництва. Бере участь, у встановленому порядку, в авторському нагляді за реалізацією проектних рішень із забезпечення безпеки експлуатації будівель та споруд. Використовує комп'ютерну техніку і зовнішні пристрої до неї, програмне забезпечення для створення, зберігання, обробки інформації. Застосовує в роботі інформаційно-комунікаційні технології, відповідні комп'ютерні програми і бази даних.

Повинен знати: законодавство України з організації та здійснення будівництва; постанови, розпорядження, накази та інші документи щодо виконання проектних та будівельних робіт для забезпечення безпеки експлуатації будівель та споруд;

платуації будівель та споруд; будівельні норми, правила та стандарти; правила, послідовність, технічні умови виконання будівельних робіт; правила оформлення, передачі та зберігання проектної документації; сучасні тенденції, наукові методи та способи перегляду нормативної документації; автоматизовані системи та комплекси для проектування; конструкції будівель та споруд; фізичні властивості споруд; експлуатаційні характеристики та оцінювання відповідності будівельних матеріалів, виробів, конструкцій та деталей на предмет забезпечення безпеки експлуатації; стандарти або технічні умови на будівельні матеріали, деталі, конструкції; основи управління, організації та технології виконання будівельних робіт.

Спеціалізація ІНЖЕНЕР-ПРОЕКТУВАЛЬНИК З ВИШУКУВАНЬ

Завдання та обов'язки. Розробляє прогнози взаємодії об'єктів будівництва з навколишнім середовищем, розробляє усі види проектів (у тому числі інженерної підготовки території, захисту територій і об'єктів від небезпечних процесів) на усіх стадіях проектування. Забезпечує відповідність проектної документації вимогам щодо виконання інженерних вишукувань відповідно до вимог чинного законодавства. Забезпечує відповідність проектних рішень іншим розділам або частинам проекту. Захищає проектні рішення при проходженні експертизи та вносить корективи на основі отриманих зауважень. Готує пояснювальну записку до окремих розділів або частин проекту із виконання інженерних вишукувань, перелік креслеників, підписує їх та передає відповідальній особі. Бере участь у передпроектних дослідженнях та корегуваннях, що пов'язані

із інвестиційними вкладеннями. Бере участь в забезпеченні відповідності проектної документації захисту навколишнього природного середовища, раціональному використанню природних ресурсів. Бере участь, у встановленому порядку, в авторському нагляді за реалізацією проектних рішень із забезпечення виконання інженерних вишукувань. Використовує комп'ютерну техніку і зовнішні пристрої до неї, програмне забезпечення для створення, зберігання, обробки інформації. Застосовує в роботі інформаційно-комунікаційні технології, відповідні комп'ютерні програми і бази даних.

Повинен знати: законодавство України з організації та здійснення будівництва; нормативні акти та нормативні документи, які регулюють діяльність у сфері інженерних вишукувань взагалі та на конкретній території; правила оформлення, передачі та зберігання проектної документації; сучасні тенденції, наукові методи та способи перегляду нормативної документації; автоматизовані системи та комплекси для проектування; вимоги цивільного захисту у сфері техногенної безпеки, охорони праці та навколишнього середовища; методи і технології проведення інженерних вишукувань для різних видів робіт.

Спеціалізація ІНЖЕНЕР-ПРОЕКТУВАЛЬНИК З ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ

Завдання та обов'язки. Розробляє окремі розділи або частини проекту, що стосуються дотримання вимог пожежної безпеки на усіх стадіях проектування. Забезпечує згідно з чинним законодавством відповідність проектної документації вимогам щодо пожежної безпеки відповідно до законодавства. Забезпечує відповідність проектних рішень іншим розділам або

частинам проекту. Готує пояснювальну записку до окремих розділів або частин проекту із дотримання вимог пожежної безпеки, перелік креслеників, підписує їх та передає відповідальній особі. Захищає проєктні рішення при проходженні експертизи та вносить корективи на основі отриманих зауважень. Бере участь у передпроектних дослідженнях та корегуваннях, що пов'язані із інвестиційними вкладеннями. Бере участь в забезпеченні відповідності проєктної документації архітектурним і містобудівним вимогам, захисту навколишнього природного середовища, раціональному використанню природних ресурсів, експлуатаційній надійності та безпеці, високій ефективності та окупності інвестицій, патентоспроможності та патентній чистоті технічних рішень та застосованого обладнання, конкурентоспроможності продукції. Бере участь у зборі вихідних даних та розробленні завдань щодо проєктних рішень із дотриманням вимог пожежної безпеки об'єктів будівництва. Бере участь, у встановленому порядку, в авторському нагляді за реалізацією проєктних рішень із дотримання вимог пожежної безпеки. Використовує комп'ютерну техніку і зовнішні пристрої до неї, програмне забезпечення для створення, зберігання, обробки інформації. Застосовує в роботі інформаційно-комунікаційні технології, відповідні комп'ютерні програми і бази даних.

Повинен знати: законодавство України з організації та здійснення будівництва; постанови, розпорядження, накази та інші документи щодо виконання проєктних та будівельних робіт для дотримання вимог пожежної безпеки; будівельні норми, правила та стандарти; правила, послідовність, технічні умови виконання будівельних робіт; правила оформлення, передачі та зберігання проєктної документації;

сучасні тенденції, наукові методи та способи перегляду нормативної документації; автоматизовані системи та комплекси для проєктування; конструкції будівель та споруд; фізичні властивості споруд; експлуатаційні характеристики та оцінювання відповідності будівельних матеріалів, виробів, конструкцій та деталей на предмет дотримання вимог пожежної безпеки; стандарти або технічні умови на будівельні матеріали, деталі, конструкції; основи управління, організації та технології виконання будівельних робіт.

Спеціалізація ІНЖЕНЕР-ПРОЕКТУВАЛЬНИК З БУДІВЕЛЬНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ

Завдання та обов'язки. Розробляє розділ, що стосується технології будівельного виробництва на усіх стадіях проєктування об'єктів будівництва. Забезпечує відповідність проєктної документації вимогам щодо технології будівельного виробництва відповідно до вимог чинного законодавства. Забезпечує відповідність проєктних рішень в частині технології будівельного виробництва іншим розділам або частинам проекту. Готує пояснювальну записку до розділу технологія будівельного виробництва, перелік креслеників, підписує їх та передає відповідальній особі. Захищає проєктні рішення при проходженні експертизи та вносить корективи на основі отриманих зауважень. Бере участь у передпроектних дослідженнях та корегуваннях, що пов'язані із інвестиційними вкладеннями. Бере участь в забезпеченні відповідності проєктної документації архітектурним і містобудівним вимогам, захисту навколишнього природного середовища, раціональному використанню природних ресурсів, експлуатаційній надійності та безпеці, високій ефективності та окупності

інвестицій, патентоспроможності та патентній чистоті технічних рішень, застосованого обладнання, конкурентоспроможності продукції. Бере участь у зборі вихідних даних та розробленні завдань, щодо проєктних рішень в частині технології будівельного виробництва. Бере участь, у встановленому порядку, в авторському нагляді за реалізацією проєктних рішень із дотримання вимог технології будівельного виробництва. Використовує комп'ютерну техніку і зовнішні пристрої до неї, програмне забезпечення для створення, зберігання, обробки інформації. Застосовує в роботі інформаційно-комунікаційні технології, відповідні комп'ютерні програми і бази даних.

Повинен знати: законодавство України з організації та здійснення будівництва; постанови, розпорядження, накази та інші документи щодо виконання проєктних та будівельних робіт відповідного виду; будівельні норми, правила та стандарти; правила, послідовність, технічні умови виконання будівельних робіт; правила оформлення, передачі та зберігання проєктної документації; сучасні тенденції, наукові методи та способи перегляду нормативної документації; автоматизовані системи та комплекси для проєктування; сучасні технології та способи виконання будівельних робіт; сучасний вітчизняний і зарубіжний досвід виконання будівельних робіт; конструкції будівель та споруд; фізичні властивості споруд; вимоги до установаження інженерного устаткування на об'єктах будівництва; види та властивості будівельних матеріалів, виробів, конструкцій та деталей, що застосовуються при будівництві; стандарти, або технічні умови на будівельні матеріали, деталі, конструкції; вимоги до якості виконання робіт; основи управління, організації та технології виконання будівельних робіт.»

САМОРЕГУЛІВНІ ОРГАНІЗАЦІЇ У СФЕРІ АРХІТЕКТУРНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Всеукраїнська громадська організація
«ГІЛЬДІЯ ІНЖЕНЕРІВ ТЕХНІЧНОГО НАГЛЯДУ
ЗА БУДІВНИЦТВОМ ОБ'ЄКТІВ АРХІТЕКТУРИ»

Контакти:

веб-сайт: www.gitn.org.ua

тел.: (044) 550 94 85

email: gildiya@gitn.org.ua

Всеукраїнська громадська організація
«ГІЛЬДІЯ ПРОЕКТУВАЛЬНИКІВ У
БУДІВНИЦТВІ» (ВУГІП)

Контакти:

веб-сайт: <http://vugip.org.ua>

тел. (044) 294-34-41

email: office@vugip.org.ua

Всеукраїнська громадська організація
«АСОЦІАЦІЯ ЕКСПЕРТІВ БУДІВЕЛЬНОЇ
ГАЛУЗІ» (ВГО «АСОЦІАЦІЯ ЕКСПЕРТІВ»)

Контакти:

веб-сайт: <http://budex.org.ua>

тел. (044) 384-39-51, (096) 316-37-73

email: 38a@ukr.net

ПЕРЕДПЛАТНИЙ ІНДЕКС:

99577